

กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบประเภท “แฉ”
ในสื่อออนไลน์ภาษาไทย : กรณีศึกษาคอลัมน์ซุบซิบ
“วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย¹

สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์²

Received: November 26, 2018

Revised: January 31, 2019

Accepted: March 1, 2019

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทยที่เผยแพร่ในช่วงระยะเวลา 12 เดือน โดยเลือกเก็บบทความที่เผยแพร่ตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2558 – 7 ตุลาคม 2559 จำนวน 48 บทความ ผลการศึกษาพบว่ากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” มีทั้งสิ้น 10 กลวิธี ได้แก่ 1. การอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจน 2. การให้รายละเอียด 3. การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายแฝง 4. การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน 5. การใช้อุปลักษณ์ 6. การเล่นคำ 7. การใช้สำนวน 8. การใช้คำเลียนเสียง 9. การใช้คำสแลง และ 10. การใช้คำที่ไม่สุภาพ และเมื่อพิจารณาจากกลวิธีทางภาษาทั้ง 10 กลวิธีข้างต้นตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการสื่อสารจะพบว่าผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้กลวิธีทางภาษาต่าง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการสื่อสารทั้งสิ้น 8 ประการ คือ 1. เพื่อนำเสนอพฤติกรรมหรือการกระทำในทางลบหรือไม่ดีของบุคคลที่กล่าวถึง 2. เพื่อเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน 3. เพื่อโฆษณาหรือสร้างประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จากการที่คนเข้ามาอ่านบทความในคอลัมน์ออนไลน์ 4. เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพและเสียงอย่างเป็นรูปธรรม 5. เพื่อหลีกเลี่ยงการพูด “สิ่งต้องห้าม” ซึ่งในที่นี้ คือ เรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศ 6. เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาท 7. เพื่อเสียดสีและประชดประชันบุคคลที่อ้างถึง และ 8. เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจสารได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการสื่อสารกับกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทยพบว่า องค์ประกอบสำคัญในการสื่อสารที่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” มีทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ “ฉาก” (Setting/Scene) “ผู้ร่วมเหตุการณ์” (Participants) “จุดมุ่งหมาย” (Ends) และ “บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ” (Norm of Interaction & Interpretation) โดยองค์ประกอบ “จุดมุ่งหมาย” (Ends) ของคอลัมน์มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาของผู้เขียนมากที่สุด กล่าวคือ คอลัมน์ “วิจารณ์แหก” มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการนำเสนอเรื่องราวในทางลบหรือเสื่อมเสียของดาราทัวร์บุคคลที่

¹ เนื้อหาในบทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบประเภท “แฉ” ในสื่อออนไลน์ภาษาไทย : กรณีศึกษาคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย” โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปี 2560 และโครงการวิจัยฯ สำเร็จเป็นรูปเล่มในปี พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้

² หน่วยงานผู้แต่ง : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, อีเมล: sittitam209@hotmail.com

มีชื่อเสียงอีกทั้งเพื่อเป็นประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และโฆษณาของสื่อออนไลน์นั้น

คำสำคัญ: กลวิธีทางภาษา, คอลัมน์ซุบซิบประเภท “แฉ”, สื่อออนไลน์ภาษาไทย, เว็บไซต์, วรรณปฏิบัติศาสตร์

Linguistic strategies used for “talking against” gossip column on
Thai online media : A case study of “ **cée wàaŋ ... ?oon laaj** ”’s
“ **wí caan læ̀k**” gossip column on “MTHAI” website³

Sittitam Ongwuttiwat⁴

Received: November 26, 2018

Revised: January 31, 2019

Accepted: March 1, 2019

Abstract

This research had the primary objective to study the linguistic strategies used in **wí caan læ̀k** gossip columns **cée wàaŋ ... ?oon laaj** on the MTHAI website that were published during a twelve month period. A total of 48 columns published during November 13th 2015 and October 7th 2016 were collected and analyzed. Regarding the linguistic strategies used in **wí caan læ̀k** gossip columns, it was found that there were a total of 10 strategies, comprising of: 1) obscure references to individuals or the “target”; 2) provision of details; 3) use of innuendos; 4) use of irony; 5) use of metaphors; 6) use of wordplay; 7) use of idioms; 8) use of onomatopoeic words; 9) use of slang words; and 10) use of impolite words. After taking into consideration the aforementioned linguistic strategies, it can be inferred that the columnists employed such strategies for eight main purposes or objectives of communication: 1) to reveal the negative behaviors of actors and celebrities; 2) to demand and capture the reader’s attention; 3) for commercial gain; 4) to instill concrete images and sounds in the reader’s mind; 5) to avoid saying anything taboo; 6) to avoid being sued for defamation; 7) to denigrate their “target” with sarcastic remarks; and 8) to provide immediate understanding of the message without the need for interpretation. It was found that there were four key components of communication that influenced the use of these linguistic strategies, consisting of: setting or scene, participants, ends or objectives, and norm of interaction and interpretation. Moreover, it was discernible that the “ends” component had the most influence on the columnists’ use of linguistic strategies. In other words, **wí caan læ̀k** gossip columns had the primary objective of presenting stories of actors or celebrities in a negative or defamatory manner because it was commercially useful.

Keywords: Linguistic strategies; “talking against” gossip columns; Thai online media; website; pragmatics

³ Content in this article is a part of the research “Content and linguistic strategies used for “talking against” gossip column on Thai online media : A case study of “ **cée wàaŋ ... ?oon laaj** ”’s “ **wí caan læ̀k**” gossip column on “MTHAI” website” funded by Faculty of Liberal Arts, Thammasat University in year 2017. The research has finished in year 2019. I would like to thank to all experts for giving me many advises that greatly assisted the research.

⁴ Affiliation: Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Email: sittitam209@hotmail.com

1. บทนำ

คนส่วนใหญ่มักเข้าใจว่า “การซุบซิบ” เป็นการพูดคุยเรื่องไร้สาระหรือการนิทาว่าร้ายผู้อื่นในวงสนทนา แต่นักมานุษยวิทยาและนักนิเทศศาสตร์ชี้ให้เห็นว่า การพูดคุยเรื่องไร้สาระดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดข่าวสารและยังมีหน้าที่ควบคุมไม่ให้บุคคลมีพฤติกรรมนอกกรอบศีลธรรม (Rosnow 1977; Nicholson 2001) ส่วนในมุมมองของนักภาษาศาสตร์เห็นว่าการซุบซิบในฐานะการสนทนาแบบหนึ่งมีหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ กล่าวคือ การซุบซิบสามารถช่วยสร้างและเสริมมิตรภาพของคู่สนทนาได้เป็นอย่างดี (Tannen 1990)

ในบรรดาคอลัมน์ซุบซิบหลากหลายชนิดและหลากหลายประเภทที่ปรากฏในสื่อออนไลน์ภาษาไทยขณะนี้ คอลัมน์ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์”⁵ ที่ปรากฏในเว็บไซต์เอ็มไทยนับว่ากำลังได้รับความนิยมและความสนใจจากผู้เข้าชมอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมากดังจะเห็นได้จากข้อมูลที่ทรูฮิต (True Hit) ประจำปี 2558 ได้จัดอันดับ www.mthai.com เป็นเว็บไซต์ที่มีผู้เข้าชมมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 โดยจำนวนยอดผู้เข้าชมในแต่ละบทความส่วนใหญ่ไม่น้อยกว่า 100,000 คนขึ้นไป

เมื่อพิจารณาคอลัมน์ซุบซิบตามแนวคิดเรื่องการซุบซิบของแทนแนน (Tannen 1990) จะพบว่า คอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” จัดเป็นคอลัมน์ซุบซิบประเภท “talking against” เนื่องจากเนื้อหาในคอลัมน์ส่วนใหญ่เป็นการกล่าวถึงพฤติกรรมหรือการกระทำในแง่ลบหรือเสื่อมเสียของดารานักแสดงหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น พฤติกรรมเรื่องความสัมพันธ์เชิงชู้สาว พฤติกรรมเรื่องการยกยอกเงิน พฤติกรรมเรื่องการดิดสิ่งมีนเมาหรือยาเสพติด พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ พฤติกรรมการมีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวแบบไม่สมเหตุสมผล ฯลฯ⁶

ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่าว่าการที่คอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” มีเนื้อหากล่าวถึงพฤติกรรมหรือการกระทำในแง่ลบหรือเสื่อมเสียของดารานักแสดงหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง นับเป็นปัจจัยประการสำคัญที่ทำให้คอลัมน์ดังกล่าวได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมากในสื่อออนไลน์ อีกทั้งการซุบซิบประเภท “แฉ” ยังมีลักษณะเด่นทางภาษาเนื่องจากเป็นปรากฏการณ์ที่อยู่ระหว่าง “พื้นที่ส่วนตัว” ของผู้ถูกซุบซิบ กับ “พื้นที่สาธารณะ” ของผู้เขียนบทความ

นิโคลสัน (Nicholson 2001, cited in Natthaporn 2006, 56) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาที่สนใจศึกษาเรื่องการซุบซิบได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการซุบซิบไว้อย่างน่าสนใจว่า การซุบซิบในเรื่องทางลบมักเกิดจากการที่มนุษย์มีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องของผู้อื่นโดยเฉพาะเรื่องในทางลบหรือเรื่องอื้อฉาวของบุคคล ลักษณะเช่นนี้เป็นธรรมชาติของมนุษย์ แม้ว่าในที่สุดเรื่องซุบซิบทางลบบางเรื่องจะถูกลืมเลือนและมีเรื่องซุบซิบอื่นเข้ามาแทนที่เรื่องเดิม แต่เรื่องซุบซิบในทางลบบางเรื่องกลับได้รับความสนใจและเป็นที่กล่าวขานจากหมู่สมาชิกในวงกว้างของสังคม ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจึงสนใจว่าคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ซึ่งกำลังได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมากในสื่อออนไลน์ขณะนี้มีการนำเสนอเนื้อหาหรือกล่าวถึงพฤติกรรมหรือการกระทำในทางลบของดารา นักแสดง หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงอย่างไรบ้าง

นอกจากความโดดเด่นในด้านเนื้อหาแล้ว ความโดดเด่นในเรื่องของกลวิธีทางภาษาที่เลือกใช้ก็ยังนับว่าเป็นเหตุผลประการสำคัญที่ทำให้คอลัมน์ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากกลวิธีทาง

⁵ ผู้เขียนในที่นี้ ผู้วิจัยเขียนและสะกดตามต้นฉบับในสื่อออนไลน์

⁶ แทนแนน (Tannen 1990, 125 cited in Natthaporn 2006, 34) นักภาษาศาสตร์สังคมที่สนใจเรื่องการปฏิสัมพันธ์เสนอไว้ว่า การซุบซิบมี 2 ประเภท ได้แก่ “การพูดถึง” หรือ “talking about” และ “การว่าร้าย” หรือ “talk against” แนวคิดนี้สอดคล้องกับการแบ่งประเภทเรื่องซุบซิบของนักวิชาการแขนงอื่น ๆ เป็น ข่าวซุบซิบด้านดีและข่าวซุบซิบด้านร้าย หรือบางคนเรียกว่าข่าวซุบซิบด้านบวกและข่าวซุบซิบด้านลบ ตัวอย่างคอลัมน์ซุบซิบที่เป็นการซุบซิบแบบ “การพูดถึง” หรือ “talking about” ได้แก่ คอลัมน์ศัพท์ยาจะจำในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (อ่านเพิ่มเติมได้จาก Natthaporn 2006) และคอลัมน์โสมขบข่าจะจำในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นต้น

ภาษาดังกล่าวเป็น “เครื่องมือ” ที่ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ใช้สำหรับ “แฉ” และ “เชือด” ดารานักแสดงหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง เพื่อให้บรรล่วัตถุประสงค์ในการสื่อสารบางประการ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างบทความในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหลก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย

เรื่องนางแบบสายเหวี่ยงสายโก่งสุดสตรอง

กลับมาประจำการแฉลากเรื่องฉาวของเหล่าคนบันเทิงกันอีกแล้ว วันนี้เจี๊หว่าง...ออนไลน์มีเรื่องเผ็ดๆ มาเล่าให้ฟังกันอีกตามเคย เอาเป็นว่าเจี๊จะไม่มีพุดพรั้าทำเพลงให้เสียเวลา เรามาเข้าเนื้อกันดีกว่า นางแบบตัวท็อป สวย แสบ สตรอง ตั้งแต่หัวจรดเท้า แต่ใครจะรู้บ้างว่าหลังจากพระอาทิตย์ตกดินเมื่อไหร่เธอก็จะกลายเป็นอีล่ายองขึ้นมาทันที สำหรับ นางแบบสายเหวี่ยง ที่เธอเป็นขารแรง 11 ร.ด ตั้งแต่สมัยเข้าวงการมาใหม่ๆ แฉมาได้ผู้ชายในวงการตัวเด็ดๆ แสบๆ มาโซ้ยอยู่โดยตลอด เคยได้ผู้ชายไปนอนกกที่คอนโดทำสถิติแบบ 7 คน 7 วัน กันเลยทีเดียว ทั้งพระเอก นักร้อง นายแบบไทย-เทศ นอกจากนี้พฤติกรรมเรื่องเยาะ เรื่องแยะ อารมณ์วิน อารมณ์เหวี่ยง ก็ทำเอาคนที่ร่วมงานด้วยปวดกบาลสุดๆ ซุดไหนไม่ชอบ ไม่สวยไม่ใส จนนางแบบเกือบล้มไม่เป็นท่ามาหลายหน แฉยังเคยฝากสั้นเท้าด้วยการจงใจเหยียบซูดแพงๆ ในงานเดินแบบงานหนึ่งจนขาด และเดินจากไปสวยๆ แบบยิ้มอ่อน มองบน ทำเอาสไตลิสต์ถึงกับสาปแช่งกันยกใหญ่ ส่วนนิสัยซี้โก่งเป็นที่รู้กันดีในหมู่ช่างแต่งหน้าช่างทำผม เวลาไปงานไหน นางจะขอเรียกช่างหน้าช่างผมถึง 2 หมื่นบาทในแต่ละงาน ซึ่งเจ้าภาพบางคนไม่กล้าต่อรอง เพราะนางแฉเขี้ยวใส่ ก็ยอมควักเงินจ่ายสดๆ ให้ทันที และพอหลังเสร็จสรรพจบงานปั๊บ นางแบบสายเหวี่ยงก็ควักเงินจ่ายช่างแต่งหน้าช่างผมแค่คนละ 2,500 บาท ส่วนที่เหลือเธอก็เก็บเข้ากระเป๋าตัวเองหน้าตาเฉย สร้างความงงงวยให้กับเจ้าของงานจนทุกวันนี้เรื่องนี้ยังคงกลายเป็นเรื่องที่มีมนต์ขลังของบรรดาช่างหน้าช่างผม จนไม่มีใครอยากจะไปแต่งหน้าให้นาง เพราะถ้าแต่งหน้าไม่สวย ไม่ถูกใจ ก็จะระเบิดลงและสั่งลบทิ้ง แฉยังด่ากราด ด้วยคำสารพัดสัตว์ที่หลุดมาจากปากนาง แล้วแบบนี้ช่างหน้าช่างผมคนไหนจะสตรองไหวบ้างละคะ

(นางแบบสายเหวี่ยงสายโก่งสุดสตรอง, 18 พ.ย. 2558)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้กลวิธีทางภาษาอย่างหลากหลายในการซุบซิบดารานักแสดงหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงเพื่อให้บรรล่วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร ได้แก่ การใช้อุปลักษณ์ในถ้อยคำที่ว่า “เธอก็จะกลายร่างเป็นอีล่ายองทันที” (ที่พิมพ์ตัวหนา) เพื่อให้ผู้ฟังเห็นภาพอย่างเป็นรูปธรรม การเล่นคำในคำว่า “11 ร.ด” (ที่ขีดเส้นใต้) ซึ่งผู้เขียนบทความต้องการสื่อคำที่ไม่สุภาพว่า “แรด” แต่ที่ผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้การเล่นคำนั้นนอกจากจะไม่ต้องการใช้คำที่ไม่สุภาพโดยตรงไปตรงมาแล้ว ผู้เขียนคอลัมน์ยังใช้กลวิธีทางภาษาดังกล่าวเพื่อเรียกร้องความสนใจและสร้างสีสันให้กับผู้อ่านคอลัมน์ ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมของเพศหญิงที่คบผู้ชายหลายคนในเวลาเดียวกัน และการให้รายละเอียดในลักษณะการเล่าเหตุการณ์ความไม่ดีของนางแบบคนที่ผู้เขียนคอลัมน์กำลังกล่าวถึง (ที่พิมพ์ตัวเอน) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาให้น่าอ่านคอลัมน์เชื่อหรือคล้อยตาม เพราะการเล่าเรื่องแบบให้รายละเอียดอย่างทุกซอกทุกมุมเช่นนี้ย่อมทำให้อ่านเกิดจินตนาการเสมือนเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์จริง (Tannen 1990)

แม้ว่ากลวิธีทางภาษาส่วนใหญ่ในคอลัมน์ “วิจารณ์แหลก” จะใช้เพื่อ “แฉ” และ “เชือด” ดารานักแสดงหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงอย่างออกรสออกชาติหรือเผ็ดร้อนเพื่อเรียกร้องหรือดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านบทความมากเพียงใดก็ตาม แต่สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ต้องคำนึงถึง คือ การถูกฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาท เนื่องจากถ้อยคำภาษาที่เลือกใช้

ดังกล่าวทำให้บุคคลที่ถูกพาดพิงถึงเสื่อมเสีย⁷ชื่อเสียงไม่ว่ากรณีใด ๆ ผู้เขียนอาจถูกดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 อันมีหลักการสำคัญ คือ “ผู้ที่ได้กระทำ กล่าว หรือโฆษณาแพร่หลาย ซึ่งข้อความที่ขัดต่อความเป็นจริง เป็นผลให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือทางทำกิน ผู้นั้นต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย” และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 326 ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่ทำให้ผู้นั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำและปรับ” (Thaveekiat 2000)

นอกจากเงื่อนไขเรื่องกฎหมายที่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาของผู้เขียนคอลัมน์ดังกล่าวข้างต้น การพูดถึง “สิ่งต้องห้าม” (Taboo) โดยเฉพาะเรื่องเพศหรือการมีพฤติกรรมทางเพศในสังคมไทย โดยเฉพาะการพูดต่อสื่อสาธารณะ เช่น ในคอลัมน์ซุบซิบที่เป็นการสื่อสารแบบผ่านคอมพิวเตอร์ซึ่งทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลและอ่านบทความในคอลัมน์ดังกล่าวได้ ยังเป็นสิ่งที่ต้องปกปิดหรือเลี่ยงการใช้คำด้วยเช่นกัน (Kaewjai 1990 ; Sirinee 1993; Sunantha 2001 ; Natthaporn 2006)

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ถ้อยคำส่วนหนึ่งในคอลัมน์ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” เป็นคอลัมน์ที่ผู้เขียนบทความเลือกใช้กลวิธีทางภาษาอย่างหลากหลายเพื่อทำให้ผู้เขียนไม่ถูกฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาทตามกฎหมาย และไม่กล่าวถึง “สิ่งต้องห้าม” โดยเฉพาะเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องปกปิดหรือไม่ควรพูดในสังคมไทย เช่น การอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจน การใช้คำที่มีความหมายแฝง การใช้อุปลักษณ์ การใช้สำนวน เป็นต้น

ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับทัศนะของณัฐพร พานโพธิ์ทอง (Natthaporn 2006, 95) ที่ชี้ให้เห็นถึงความน่าสนใจของกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบประเภท “แฉ” ความว่า

ปัจจุบันมีคอลัมน์ซุบซิบประเภท “แฉ” กำลังได้รับความนิยมไม่น้อยเนื่องจากผู้เขียนกล้านำเสนอเนื้อหาประเภทอื้อฉาว แม้เนื้อหาเหล่านี้จะเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านได้เป็นอย่างดี แต่ก็อาจทำให้ผู้เขียนเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้องข้อหาหมิ่นประมาท น่าสนใจว่าผู้เขียนใช้กลวิธีการนำเสนออย่างไรบ้าง อ้างถึงผู้ตกเป็นข่าวด้วยวิธีใด กลวิธีเหล่านี้ช่วยหลีกเลี่ยงการถูกฟ้องร้องได้หรือไม่ อย่างไร

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในภาษาไทยมีทั้งในส่วนการศึกษาคอลัมน์ซุบซิบจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ ตัวอย่างงานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น มนตรี เจนวิทย์การ (Montri 1982) ศึกษาเนื้อหาของคอลัมน์ซุบซิบการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย สิริณี ดิหลกเจริญ (Sirinee 1993) ศึกษาเนื้อหา รูปแบบและวิธีการเขียนในคอลัมน์ซุบซิบทั่วไปจากหนังสือพิมพ์ ประภัสสร ภัทรนาวิก (Prapatsorn 2000) ศึกษาความซับซ้อนที่เกิดจากทฤษฎีความไม่เข้ากันในคอลัมน์คำลียาจะจำในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ศิตานันท์ มีติ (Sitanan 2005) ศึกษาการใช้ภาษาและวิธีการเขียนในคอลัมน์ซุบซิบการเมืองในหนังสือพิมพ์ ณัฐพร พานโพธิ์ทอง (Natthaporn 2006) ศึกษาเนื้อหาและกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบคำลียาจะจำจากมุมมองวินปฏิบัติศาสตร์ และฉาดา ศรีจิตติ (Chada 2011) ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาและลักษณะเด่นในคอลัมน์ซุบซิบจากนิตยสาร ทีวีพูล และนิตยสารกอสซิป ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในสื่อออนไลน์ เช่น เสาวลักษณ์ ปัจฉิมภิรมย์ (Saowalak 2004) ศึกษาารูปแบบ เนื้อหา และประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับคอลัมน์ซุบซิบ “بيبสิว” ของซ้อเจ็ด และ สุรีเนตร จรัสจรวงเกียรติ (Suleenate 2009) ศึกษากลวิธีทางภาษาและบทบาทหน้าที่ของสมณานามในคอลัมน์ “بيبสิวหัวข้าง” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการออนไลน์

⁷ การจัดว่าพฤติกรรมใดเสื่อมเสียในบทความวิจัยนี้ ผู้วิจัยพิจารณาจากการตีความเนื้อหาของบุคคลที่ปรากฏในข้อมูล เช่น พฤติกรรมนั้นขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม และธรรมเนียมปฏิบัติของสังคม ฯลฯ

อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องข้างต้นจะเห็นว่ายังไม่มียานวิจัยใดที่ศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ “วิจารณ์แกลก” ของ “เจ็ทหว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย ซึ่งเป็นคอลัมน์ซุบซิบประเภท “แฉ” ดารานักแสดง และบุคคลที่มีชื่อเสียงคอลัมน์หนึ่งที่กำลังได้รับความสนใจ ดังนั้นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษากลวิธีทางภาษาในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แกลก” ของ “เจ็ทหว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย โดยมีคำถามการวิจัยว่า “เจ็ทหว่าง...ออนไลน์” เลือกใช้กลวิธีทางภาษาใดในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แกลก” เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการสื่อสาร นอกจากนี้ยังสนใจศึกษาองค์ประกอบในการสื่อสารของคอลัมน์ซุบซิบดังกล่าวตามกรอบทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารเพื่อให้สามารถเข้าใจบริบทของการสื่อสารประเภทนี้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แกลก” ของ “เจ็ทหว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทยออกเป็น 2 ส่วน คือ 1. แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ และ 2. งานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบ ในแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication) มาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์คอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แกลก” ของ “เจ็ทหว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication) เป็นแนวคิดของ ฮาร์ม (Hymes 1974, 14 cited in Amara 1998, 124) ซึ่งแต่เดิมใช้คำว่า ชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการพูด (Ethnography of Speaking) แนวคิดนี้กล่าวถึงการวิเคราะห์ภาษาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม การใช้ภาษาที่ต่างหน้าที่ ต่างเหตุการณ์ และต่างสังคมย่อมแตกต่างกัน เพราะการใช้ภาษาแปรไปตามบริบทที่แวดล้อม ดังนั้นการที่จะเข้าใจการสื่อสารได้ต้องเกิดจากความเข้าใจพฤติกรรมโดยรวมของการสื่อสารนั้นด้วย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือจำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ซึ่งเป็นบริบทแวดล้อมของการสื่อสารนั้น

ฮาร์ม (Hymes 1974, 14 cited in Amara 1998, 124) ได้เสนอกรอบที่ใช้วิเคราะห์บริบทแวดล้อมภาษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารไว้ โดยสรุปเป็นคำย่อว่า SPEAKING ได้ดังนี้

S = Setting/Scene (ฉาก) หมายถึง สถานที่และเวลาที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารนั้น ซึ่งถือเป็นสภาวะแวดล้อมทางกายภาพของเหตุการณ์การสื่อสารนั้น

P = Participants (ผู้ร่วมเหตุการณ์) หมายถึง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสื่อสารนั้น ได้แก่ ผู้พูด-ผู้ฟัง หรือ ผู้ส่งสาร-ผู้รับสาร โดยอาจนับรวมผู้อื่นที่อยู่ในสถานการณ์ที่เกิดเหตุการณ์นั้น หากบุคคลนั้นมีอิทธิพลต่อสถานการณ์ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

E = Ends (จุดมุ่งหมาย) หมายถึง วัตถุประสงค์ในการสื่อสารแต่ละครั้ง

A = Act sequence (การลำดับวัจนกรรม) หมายถึง การลำดับวัจนกรรมในการสื่อสารว่าใช้วัจนกรรมใดในการขึ้นต้นการดำเนินการสื่อสาร และการปิดท้ายการสื่อสาร

K = Key (น้ำเสียง) หมายถึง น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารอันเป็นกุญแจไขไปสู่ความเข้าใจความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นของสารที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อ น้ำเสียงหรือท่วงทำนองอาจเป็นแบบจริงจัง แบบกันเอง หรือแบบเสียดสีเห็นขม

I = Instrumentalities (เครื่องมือ) หมายถึง วิธีการในการสื่อสาร เช่น การพูดปากเปล่า การเลือกเครื่องมือการสื่อสารแบบต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ยังรวมถึงลักษณะภาษาที่ใช้หรือการใช้ถ้อยคำภาษาเพื่อสื่อความหมายในลักษณะต่าง ๆ ด้วย

N = Norm of Interaction & Interpretation (บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ) หมายถึง ข้อตกลงอันเป็นที่ยอมรับเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ร่วมเหตุการณ์ระหว่างการสื่อสารและการตีความหมายของสารที่สื่อในเหตุการณ์แบบต่าง ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละเหตุการณ์การสื่อสารและวัฒนธรรมด้วย

G = Genre (ประเภทของการสื่อสาร) หมายถึง ประเภทของปริจเฉท เช่น การแสดงความคิดเห็น การบรรยาย หรือการสัมภาษณ์ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้ใช้กรอบทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication) ข้างต้นเป็นแนวทางในการวิเคราะห์องค์ประกอบในการสื่อสารของคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหลก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยเห็นภาพของเหตุการณ์การสื่อสารได้ชัดเจนขึ้นและเป็นแนวทางในการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาต่อไป

2.2. งานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคอลัมน์ซุบซิบพบว่า มีผู้สนใจศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ดังนี้

2.2.1 งานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในภาษาไทย

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในภาษาไทยสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. งานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในสื่อสิ่งพิมพ์ และ
2. งานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในสื่ออินเทอร์เน็ต

2.2.1.1 งานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในสื่อสิ่งพิมพ์

มนตรี เจนวิทย์การ (Montri 1982) ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบการเมืองในฐานะแหล่งข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการเมืองไทย และพบว่าหนังสือพิมพ์ไทยมีคอลัมน์ซุบซิบอยู่เป็นจำนวนมาก และอาจเรียกได้ว่าเป็นลักษณะเด่นของหนังสือพิมพ์ แม้ข้อมูลในคอลัมน์ซุบซิบจะยังไม่มีการตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่ก็ถือว่าคอลัมน์ซุบซิบการเมืองเหล่านี้เป็นภาพสะท้อนของการเมืองไทยได้ เช่นเดียวกับ **สิรินี ดีหลกเจริญ** (Sirinee 1993) ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยช่วงปี 2535 และพบว่าหนังสือพิมพ์ไทยให้ความสำคัญกับคอลัมน์ซุบซิบเป็นอย่างมาก โดยหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะมีคอลัมน์ซุบซิบอยู่มากมาย มีจำนวนตั้งแต่ 7 - 22 คอลัมน์ มีทั้งข่าวซุบซิบในแวดวงการเมือง แวดวงสังคมชั้นสูง วงการบันเทิง เป็นต้น นอกจากนี้ **ประภัสสร ภัทรนาวิก** (Prapatsorn 2000) ยังได้ศึกษาความขบขันในคอลัมน์คำทลियाจะจำในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐด้วยทฤษฎีความไม่เข้ากัน ประภัสสรชี้ให้เห็นว่าความไม่เข้ากันนี้เกิดจากการพูดถึงพฤติกรรมของคนในสังคมชั้นสูงที่คนธรรมดาทั่วไปไม่มีโอกาสได้ทำพฤติกรรมเหล่านี้จึงมักชวนให้ชาวบ้านรู้สึกหมั่นไส้ และความไม่เข้ากันมาจากพฤติกรรมซึ่งดูเหลวไหลไม่เหมาะสมกับสถานภาพที่เป็นคนในสังคมชั้นสูง **สิตานันท์ มิตี** (Sitanan 2005) ศึกษาการใช้ภาษาและรูปแบบการเขียนคอลัมน์ซุบซิบการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและพบว่า การใช้ภาษาและรูปแบบการเขียนคอลัมน์ซุบซิบการเมืองในหนังสือพิมพ์มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากการใช้ภาษาในคอลัมน์อื่น เช่นเดียวกับ **ณัฐพร พานโพธิ์ทอง** (Natthaporn 2006) ที่ได้ศึกษาเนื้อหา

และกลวิธีทางภาษาจากมุมมองวาทศาสตร์ในคอลัมน์คัทลียาจะจำจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ญัฐพรพบว่าผู้เขียนบทความนำเสนอเนื้อหาของบุคคลที่กล่าวถึงใน 2 ประเด็น คือ 1. เรื่องราวที่เป็นรายละเอียดในชีวิต และ 2. เรื่องราวในด้านลบที่ไม่รุนแรงนัก นอกจากนี้คอลัมน์นี้ยังเลือกใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสารบางประการจำนวนทั้งสิ้น 9 กลวิธี ได้แก่ 1. การอ้างถึงบุคคลแบบระบุและไม่ระบุชัดเจน 2. การใช้กริยาเรียงกันหลายตัว 3. การเล่นคำ 4. การใช้ถ้อยคำนัยแฝง 5. การใช้อุปลักษณ์ 6. การใช้การจบแบบหักมุม 7. การให้รายละเอียด 8. การเน้นให้ตีความ และ 9. การสร้างคำใหม่ โดยกลวิธีทางภาษาทั้ง 9 กลวิธีนี้มีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการสื่อสาร 4 ประการ คือ 1. เพื่อให้ผู้อ่านทราบความเป็นไปของสังคมเสมือนเข้าไปในเหตุการณ์ 2. เพื่อให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน 3. เพื่อประชดประชันพฤติกรรมเกินปกติหรือไม่สมเหตุสมผล และ 4. เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกฟ้องร้อง รวมไปถึง **ฉาดา ครจิตติ** (Chada 2011) ได้ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาและจุดเด่นระหว่างคอลัมน์ซุบซิบในนิตยสารทีวีพูลและนิตยสารกอสซิปพบว่า เนื้อหาและจุดเด่นของคอลัมน์ซุบซิบในนิตยสารทั้งสองเล่มแตกต่างกัน

2.2.1.2 งานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในสื่อออนไลน์

เสาวลักษณ์ ปัจฉิมภักดิ์ (Saowalak 2004) ศึกษารูปแบบ เนื้อหา และประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับคอลัมน์ซุบซิบ “ปีบลิว” ของซ้อเจ็ดในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการออนไลน์และพบว่าคอลัมน์ “ปีบลิว” ของ ซ้อเจ็ดมีลักษณะการนำเสนอคล้ายกับคอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์ ซึ่ง “ซ้อเจ็ด” เป็นนามแฝงของผู้เขียน อีกทั้งภาษาที่ใช้ก็ไม่เป็นทางการ ใช้คำเสียดสีสองแง่สองง่าม เป็นข่าวลือที่ชัดเจน แฉพฤติกรรมนักแสดงนักร้อง โดยไม่กล่าวพาดพิงถึงชื่อจริงแต่ใช้ชื่อยานามแทน ซึ่งทำให้ไม่สามารถฟ้องร้องทางกฎหมายได้ คอลัมน์ของซ้อเจ็ดจึงเป็นตัวอย่างของสื่อมวลชนในอินเทอร์เน็ตที่เปิดกว้างกว่าสื่ออื่น ๆ ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารบนพื้นฐานของความเป็นสิทธิเสรีภาพที่ไม่ขัดต่อหลักกฎหมายและศีลธรรมในสังคมไทย

นอกจากนี้ **สุรีเนตร จรัสรุ่งเกียรติ** (Suleenate 2009) ศึกษากลวิธีทางภาษาและบทบาทหน้าที่ของสมญานามในคอลัมน์ “ปีบลิวหัวซ่าง” และพบว่ากลวิธีทางภาษาในการสร้างสมญานามมี 5 กลวิธี ได้แก่ 1. การใช้ชื่อยานามนัย 2. การใช้อุปลักษณ์ 3. การเล่นคำ 4. การดัดแปลงชื่อ และ 5. การใช้ถ้อยคำนัยแฝง ส่วนบทบาทหน้าที่ของสมญานามในคอลัมน์ดังกล่าวพบว่ามี 5 ประการ ได้แก่ 1. เพื่ออธิบายลักษณะเด่นของบุคคลที่อ้างถึงโดยใช้ถ้อยคำที่กะทัดรัด 2. เพื่อวิพากษ์วิจารณ์ลักษณะหรือพฤติกรรมของบุคคลที่อ้างถึงและทำให้ทราบทัศนคติที่ซ้อเจ็ดมีต่อผู้ที่ถูกอ้างถึง 3. เพื่อบอกใบ้สมญานามด้วยตนเอง 4. เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านและทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่าน และ 5. เพื่อทำให้เกิดอารมณ์ขัน

2.2.2 งานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในภาษาต่างประเทศ

วิลบี (Wilby 1998, 38 cited in Natthaporn 2006, 24) ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในสังคมอเมริกันปัจจุบันและพบว่าสังคมอเมริกันปัจจุบันสนใจเรื่องซุบซิบเกี่ยวกับนักการเมืองมากขึ้น และหนังสือพิมพ์ก็ตอบสนองความต้องการนั้น หนังสือพิมพ์บางฉบับพยายามทำให้เห็นว่าเรื่องซุบซิบเกี่ยวกับนักการเมืองเหล่านั้นมีนัยสำคัญทางการเมือง ในขณะที่หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เลิกเสแสร้งแล้วว่าเรื่องส่วนตัวของนักการเมืองที่ตนเสนอเกี่ยวข้องกับการเมือง เช่นเดียวกับ **อีโค** (Eco 1998, 34 cited in Natthaporn 2006, 32) ที่กล่าวว่าหนังสือพิมพ์อเมริกันเต็มไปด้วยเรื่องซุบซิบและผู้อ่านก็ต้องการเช่นนั้น โดยชี้ให้เห็นว่าในปัจจุบันคนรับรู้ข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ภัยธรรมชาติ สงคราม ฯลฯ ได้จากโทรทัศน์หรือหากต้องการรู้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราก็ทำได้จากอินเทอร์เน็ต ดังนั้นสิ่งที่คนคาดหวังจะอ่านจากหนังสือพิมพ์คือข่าวซุบซิบ **แกรนท์** (Grant 1998, 43 cited in Natthaporn 2006, 28) กล่าวว่า ปัจจุบันเรามีการซุบซิบรูปแบบใหม่ ๆ เช่น ที่เรียกกันว่าซุบซิบเพื่อการกุศล (Charitable Gossip) ตัวอย่างเช่น การนำเสนอเรื่องซุบซิบเกี่ยวกับเจ้าหญิงไดอาน่า (Princess Diana) ของ **ไคลฟ์ เจมส์** (Clive James) ที่เป็นเรื่องขอบธรรมเพราะเขาเอาเงินที่ได้ไปช่วยการกุศล นอกจากนี้ **ไพรซ์** (Price 2002, 35 cited in Natthaporn 2006, 47

ยังชี้ให้เห็นว่าเรื่องซุบซิบไม่ได้เป็นหน้าที่ของผู้เขียนบทความเท่านั้น จะเห็นว่าในหนังสือพิมพ์อเมริกันปัจจุบัน นักข่าวทุกคนต่างพร้อมที่จะทำให้ข่าวของตนมีรสชาติมากขึ้นด้วยการซุบซิบ นอกจากทุกหน้าของหนังสือพิมพ์แล้ว อินเทอร์เน็ตยังเป็นแหล่งใหม่ของข่าวซุบซิบ **บริซ** (Breeze 2009, 38 cited in Choonpruetkorn 2016, 58) ยังแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์มักใช้คำเรียกขานดารานักแสดง โดยใช้คำเรียกจากคุณลักษณะ หรือคุณสมบัติของบุคคลเหล่านั้น ซึ่งหากเป็นฝ่ายหญิงมักถูกใช้คำในเชิงลบ หรือทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง และการใช้คำในเชิงลบนี้ทำให้หนังสือพิมพ์มียอดขายสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และ **รูซินา** (Rusinaite 2011, 78 cited in Choonpruetkorn 2016, 28) กล่าวว่า การสื่อสารผ่านพื้นที่ทางอินเทอร์เน็ตระหว่างบุคคลที่มีชื่อเสียง ผู้ที่บอกรับเป็นสมาชิก (Subscribe) ผู้ที่ติดตาม (Follower) และผู้ที่กดชื่นชอบ (Like) ช่วยสร้างบรรยากาศแห่งมิตรภาพเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน เนื่องจากบุคคลที่มีชื่อเสียงมีพื้นที่ในการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เรื่องราวต่าง ๆ ให้แพร่กระจายออกไปเป็นวงกว้างในระยะเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งบุคคลที่มีผู้ติดตามในอินเทอร์เน็ตมาก สื่อมวลชนก็จะให้ความสำคัญมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่ายังไม่มีการวิจัยใดที่ศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ “วิจารณ์แฉล็ก” ของ “เจ็หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย ซึ่งเป็นคอลัมน์ซุบซิบประเภท “แฉ” ดารานักแสดง และบุคคลที่มีชื่อเสียงคอลัมน์หนึ่ง ดังนั้นในบทความวิจัยนี้จึงสนใจศึกษาวิธีการทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉล็ก” ของ “เจ็หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย นอกจากนี้ยังสนใจศึกษาองค์ประกอบในการสื่อสารของคอลัมน์ดังกล่าวตามกรอบทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารเพื่อให้สามารถเข้าใจบริบทของการสื่อสารประเภทนี้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ขอบเขตของข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มาจากบทความในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉล็ก” ของ “เจ็หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทยที่เผยแพร่ในช่วงระยะเวลา 12 เดือน โดยเลือกเก็บบทความที่เผยแพร่ตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2558 - 7 ตุลาคม 2559 จำนวน 48 บทความ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 สํารวจแนวคิด ทฤษฎี เอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจแนวคิด ทฤษฎี เอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถจำแนกงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกได้เป็น 2 ส่วน คือ 1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคอลัมน์ซุบซิบ และ 2. งานวิจัยที่ศึกษาคอลัมน์ซุบซิบซึ่งพบทั้งการศึกษาคอลัมน์ซุบซิบในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

4.2 รวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จากบทความในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” จากเว็บไซต์เอ็มไทย ที่เผยแพร่ในช่วงระยะเวลา 12 เดือน โดยเลือกเก็บบทความที่เผยแพร่ตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2558 - 7 ตุลาคม 2559 จำนวน 48 บทความ โดยผู้วิจัยได้แสดงไว้ในส่วนของขอบเขตข้อมูลที่ศึกษาแล้ว

4.3 วิเคราะห์ข้อมูล

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย โดยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยได้เป็น 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

4.3.1 วิเคราะห์องค์ประกอบในการสื่อสารของคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย

ผู้วิจัยจะได้วิเคราะห์องค์ประกอบในการสื่อสารของบทความทั้ง 48 บทความตามแนวคิดทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารของฮาร์ม (Hymes 1974, 14 cited in Amara 1998, 124) ทั้งนี้รายละเอียดของแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยได้นำเสนอไว้แล้วในหัวข้อแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์นอกจากนี้ในองค์ประกอบการสื่อสารบางองค์ประกอบ เช่น ฉาก (Setting/Scene) และบรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of Interaction & Interpretation) ผู้วิจัยยังได้ใช้แนวคิดการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication: CMC) และข้อมูลจากบริบทเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ร่วมด้วย

4.3.2 วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย

ผู้วิจัยจะได้นำถ้อยคำที่ปรากฏอยู่ในบทความทั้ง 48 บทความ มาวิเคราะห์หากวิธีทางภาษา โดยพิจารณาจากทั้งรูปภาษา เนื้อหาของถ้อยคำนั้น และอาศัยแนวคิดด้านวาทศิลป์ปฏิบัติศาสตร์เป็นเกณฑ์ เช่น แนวคิดเรื่องอุปลักษณ์ (Metaphor) แนวคิดเรื่องถ้อยคำนัยผกผัน (Verbal Irony) ฯลฯ

4.3.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการสื่อสารกับกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการสื่อสารกับกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย ผู้วิจัยใช้เกณฑ์โดยพิจารณาว่าองค์ประกอบในการสื่อสารนั้น ๆ มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาแต่ละกลวิธีทางภาษาในคอลัมน์หรือไม่ อย่างไร

4.4 เรียบเรียงและนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะได้เรียบเรียงและนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ 1.องค์ประกอบในการสื่อสารของคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย 2. กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย และ 3.ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการสื่อสารกับกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย

4.5 เขียนสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

5. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ 1. องค์ประกอบในการสื่อสารของคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉ” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย 2. กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉ” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย และ 3. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการสื่อสารกับกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉ” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย โดยแต่ละหัวข้อมีรายละเอียดดังนี้

5.1 องค์ประกอบในการสื่อสารของคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉ” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย

ผู้วิจัยได้ใช้กรอบทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (Ethnography of Communication) ของฮาร์ม (Hymes 1974, 14 cited in Amara 1998, 124) ข้างต้น เป็นแนวทางในการวิเคราะห์องค์ประกอบในการสื่อสารของคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉ” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ใน เว็บไซต์เอ็มไทย นอกจากนี้ในองค์ประกอบการสื่อสารบางองค์ประกอบ เช่น ฉาก (Setting/Scene) และบรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of Interaction & Interpretation) ผู้วิจัยยังได้ใช้แนวคิดการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication: CMC) และข้อมูลจากปริบทเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ร่วมด้วย โดยได้ผลการวิจัยดังนี้

5.1.1 ฉาก (Setting/Scene)

ฉาก หมายถึง สถานที่และเวลาที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารนั้น ถือเป็นปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพว่าเหตุการณ์การสื่อสารนั้นเกิดขึ้นเมื่อไร สำหรับเหตุการณ์การสื่อสารในที่นี้ ได้แก่ คอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉ” และฉากหรือสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ คือ เว็บไซต์ที่เผยแพร่คอลัมน์ดังกล่าว คือ www.mthai.com โดยคอลัมน์นี้ จะเผยแพร่บทความใหม่สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในทุก ๆ วันศุกร์

ลักษณะของฉากที่เป็นเว็บไซต์จัดเป็นสื่อสาธารณะโดยมีพื้นที่เป็นการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication: CMC)⁸ ส่งผลทำให้ผู้เขียนและผู้อ่านคอลัมน์ซุบซิบสามารถสื่อสารผ่านช่องทางในเว็บไซต์ได้

อย่างไรก็ตามแม้ว่าคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉ” จะเป็น “ปริจเฉทสาธารณะ” ที่ปรากฏในเว็บไซต์และมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาในคอลัมน์ เพราะการใช้ภาษาในสื่อดังกล่าวจะมีผู้รับสารเป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากข้อมูลที่ทราฮิต (True Hit) ประจำปี 2558 จัดอันดับ www.mthai.com เป็นเว็บไซต์ที่มีผู้เข้าชมมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 โดยมีผู้เข้าไปอ่านบทความของคอลัมน์ “วิจารณ์แฉ” มากถึง 100,000 ครั้งต่อบทความ อีกทั้งยังมีผู้สนใจตั้งกระทู้แสดงความคิดเห็น และกล่าวถึงคอลัมน์นี้ในเว็บไซต์ต่าง ๆ หลายร้อยกระทู้ เช่นเดียวกับการค้นหาบทความในคอลัมน์ของ “วิจารณ์แฉ” จาก

⁸ สามารถอ่านเพิ่มเติมได้ใน A Classification Scheme for Computer-Mediated Discourse ของ ซูซาน เฮอร์รี่ (Herring 2002) และ ความต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์ในท้องสนทนาไทย: การส่งผลกระทบต่อกระบวนกรเชื่อมโยงความ การมอบผลัด และความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนา วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของ ศิริพร ปัญญาเมธิกุล (Siriporn 2003)

www.mthai.com ซึ่งมีสูงกว่า 100,000 รายการ แต่การแสดงตัวตนของทั้งผู้เขียนคอลัมน์ ผู้อ่านคอลัมน์ รวมไปถึงผู้อ่านคอลัมน์ที่ตั้งกระทู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความที่คอลัมน์นี้เขียนยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าเป็นบุคคลใด

5.1.2 ผู้ร่วมเหตุการณ์ (Participants)

ผู้ร่วมเหตุการณ์ในการสื่อสารประเภทนี้ ประกอบด้วย

(1) ผู้ส่งสาร ในที่นี้ คือ เจ้าของคอลัมน์ที่ใช้นามแฝงว่า “เจ้าหวาง...ออนไลน์” ซึ่งไม่มีใครทราบว่าเป็นนามแฝงของบุคคลท่านใด โดยผู้ส่งสารจะทำหน้าที่เขียนคอลัมน์ซุบซิบเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงลบหรือเสื่อมเสียของดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงด้วยลีลาการใช้ภาษาแบบ “แฉ” และ “เซียด”

(2) ผู้รับสาร ในที่นี้ คือ ผู้อ่านคอลัมน์ซึ่งมีไม่จำกัดเพศ อายุ อาชีพ หรือระดับการศึกษา เนื่องจากบุคคลทุกกลุ่มสามารถเข้าไปอ่านคอลัมน์นี้ได้ โดยผู้อ่านคอลัมน์บางส่วนอาจจะพอทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงลบของดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงที่ถูกกล่าวถึงจากสื่ออื่น ๆ มาบ้างแล้ว แต่ข้อมูลที่รู้จากสื่ออื่นอาจเป็นเพียงส่วนเล็กน้อยเท่านั้น ผู้อ่านคอลัมน์จึงคาดหวังว่าตนเองจะได้รับรู้ข้อมูลในเชิงลึกของดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงที่ถูกกล่าวถึงจากเจ้าของคอลัมน์นี้ ทั้งนี้ผู้อ่านยังสามารถมีส่วนร่วมในการตอบโต้และสื่อสารกับผู้เขียนได้โดยการตั้งกระทู้ในเว็บไซต์

นอกจากนี้ ในบรรดากลุ่มผู้รับสารยังอาจหมายรวมถึงดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงซึ่งกำลังถูกเจ้าของคอลัมน์พาดพิงถึงและการใช้ภาษาที่มุ่งนำเสนอพฤติกรรมในเชิงลบหรือเสื่อมเสียแก่บุคคลดังกล่าวย่อมอาจทำให้บุคคลเหล่านี้ไม่พึงพอใจ และเป็นสาเหตุของการฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาท ดังนั้นกลุ่มดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงจึงถือเป็นผู้รับสารและผู้ร่วมเหตุการณ์สื่อสารสำคัญที่ผู้เขียนคอลัมน์ต้องคำนึงถึง

ทั้งนี้ผู้ร่วมเหตุการณ์การสื่อสารมีลักษณะไม่ปรากฏตัวชัดเจน (Anonymous) ทำให้ผู้ร่วมเหตุการณ์การสื่อสารมีส่วนร่วมในเหตุการณ์การสื่อสารแบบเทียม (Pseudo-Public Participation)

5.1.3 จุดมุ่งหมาย (Ends)

จุดมุ่งหมาย หมายถึง วัตถุประสงค์ในการสื่อสารแต่ละครั้ง ในที่นี้จุดมุ่งหมายของคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉลอก” อาจจำแนกจุดมุ่งหมายของคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉลอก” ได้เป็น 2 ประการ คือ 1. เพื่อนำเสนอพฤติกรรมเชิงลบ หรือเสื่อมเสียของดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง และ 2. เพื่อโฆษณาหรือสร้างประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จากการที่คนเข้ามาอ่านบทความในคอลัมน์สื่อออนไลน์

5.1.4 การลำดับวัจนกรรม (Act Sequence)

จากการศึกษาพบว่าคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉลอก” มีการลำดับวัจนกรรมแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ (ก) ส่วนนำ (ข) ส่วนเนื้อหา และ (ค) ส่วนสรุป ดังนี้

ก) ส่วนนำ ในส่วนนำผู้เขียนมักใช้วัจนกรรมการเปิดเรื่องหรือเกริ่นนำด้วยการทักทายผู้อ่านและการกล่าวว่ามีเรื่องราวหรือพฤติกรรมของดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงมา “แฉ” ให้ผู้อ่านได้รับทราบ

ข) ส่วนเนื้อหา ส่วนนี้ผู้เขียนคอลัมน์มีการใช้วัจนกรรมหลายอย่างประกอบกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร เช่น การตำหนิ การประชดประชัน การหยอกล้อ การให้ข้อมูลหรือรายละเอียด

ค) ส่วนสรุป ผู้เขียนคอลัมน์มักปิดท้ายด้วยวัจนกรรมหลากหลายชนิดทั้งการตำหนิดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง การหยอกล้อ การเตือนเพื่อให้บุคคลดังกล่าวระวังผลของการกระทำสิ่งที่ไม่ดี รวมทั้งยังมีการบอกกล่าวว่าจะกลับไปหาเรื่องราวในเชิงลบมา “แฉ” ในครั้งต่อไป

5.1.5 น้ำเสียง (key)

จากการศึกษาพบว่า ผู้เขียนคอลัมน์ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ใช้น้ำเสียงทั้งในลักษณะแบบการกล่าวตำหนิหรือบิปรายอย่างตรงไปตรงมา ดังจะเห็นได้จากถ้อยคำที่ผู้เขียนกล่าวถึงเรื่องราวในทางลบของดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงอย่างไม่มีปิดบัง รวมไปถึงในบางกรณีก็มีการใช้น้ำเสียงแบบเสียดสี ประชดประชัน และหยอกล้อบุคคลที่พาดพิงถึงอย่างอ้อม ๆ เนื่องจากเพื่อป้องกันบุคคลเหล่านี้ฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาท

5.1.6 เครื่องมือ (Instrumentalities)

เครื่องมือในการสื่อสารครั้งนี้ คือ รูปเขียนเพื่อสื่อความให้ผู้อ่านเข้าใจ แต่เนื่องจากการสื่อสารดังกล่าวเป็นการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication: CMC) ที่ผู้อ่านสามารถตั้งกระทู้แสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ได้ ดังนั้นผู้เขียนจึงพยายามสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเองกับผู้อ่านเพื่อลดระยะห่างดังกล่าวด้วยการใช้ภาษาระดับไม่เป็นแบบแผน

5.1.7 บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of Interaction & Interpretation)

แม้ว่าจุดมุ่งหมายของคอลัมน์ “วิจารณ์แฉ” จะนำไปเพื่อการมุ่งนำเสนอพฤติกรรมในเชิงลบหรือเสื่อมเสียของดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง แต่บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์ (Norm of Interaction) ที่สำคัญประการหนึ่งคือการที่ผู้เขียนคอลัมน์จำเป็นต้องคำนึงถึง คือ การไม่กล่าวพาดพิงถึงบุคคลอื่นในทางเสียหายโดยปราศจากข้อเท็จจริง บรรทัดฐานดังกล่าวเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 อันมีหลักการสำคัญ คือ “ผู้ที่ได้กระทำ กล่าว หรือไขข่าวแพร่หลาย ซึ่งข้อความที่ขัดต่อความเป็นจริง เป็นผลให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือทางทำกิน ผู้นั้นต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย” และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 326 ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามโดยประการที่ทำให้ผู้นั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำและปรับ” (Thaveekiat 2000) นอกจากนี้ ผู้เขียนคอลัมน์ในเว็บไซต์ซึ่งถือเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งยังต้องคำนึงถึงหลักจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชน (Sukanya 1994, 8) ที่ว่า “ในการเสนอข้อเท็จจริงหรือความเห็นนั้น ผู้เขียนข่าวหรือบทความจะต้องรักษาความถูกต้อง ผู้เขียนข่าวหรือบทความจะต้องไม่บิดเบือนปิดบัง หรือขยักข้อเท็จจริงบางประการไว้ ทั้ง ๆ ที่ทราบว่าผู้อ่านต้องการนำข้อมูลนั้น ๆ ไปตัดสินใจว่า การนำเสนอของผู้เขียนข่าวหรือบทความถูกต้องหรือไม่ ผู้เขียนข่าวหรือบทความจะต้องไม่เลือกนำเสนอแต่ข้อมูลที่จะสนับสนุนความคิดเห็นของผู้เขียนข่าวหรือบทความเท่านั้น ผู้เขียนข่าวหรือบทความจะต้องไม่ใช่เล่ห์เหลี่ยมของนักโฆษณาชวนเชื่อหรือใช้อารมณ์หรือใช้เหตุผลอย่างมีเล่ห์เหลี่ยม” ดังนั้นคอลัมน์ “วิจารณ์แฉ” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” จึงจำเป็นที่จะต้องไม่ใช้กลวิธีทางภาษาที่พาดพิงถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่งอย่างชัดเจนในทางเสื่อมเสีย เพราะอาจเป็นการสร้างความไม่พอใจให้กับบุคคลที่ถูกพาดพิงจนนำไปสู่การฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาทได้

นอกจากนี้ บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์ (Norm of Interaction) อีกประการหนึ่งในบริบทนี้ คือ การที่สังคมไทยเห็นว่าเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศเป็นสิ่งต้องห้าม (Taboo) โดยเฉพาะเมื่อต้องพูดเรื่องดังกล่าวในที่สาธารณะ (Kaewjai 1990 ; Sunantha 2001)

ส่วนบรรทัดฐานของการตีความ (Norm of Interpretation) ของบริบทนี้คือการที่ผู้อ่านคอลัมน์ต้องยอมรับว่าคอลัมน์ซุบซิบที่ตนอ่านนั้นอาจเกิดขึ้นจริงหรือไม่จริงก็ได้ เพราะข้อมูลที่ผู้เขียนคอลัมน์ให้แม้จะมีความละเอียดชัดเจน แต่ก็ยังไม่ได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นข้อเท็จจริงหรือไม่ อย่างไรก็ตามซึ่งต่างกับการเสนอข่าว (Sirinee 1993)

5.1.8 ประเภทการสื่อสาร (genre)

ประเภทการสื่อสารที่ผู้วิจัยศึกษาในครั้งนี้ คือ ปรិเฉพประเภทคอลัมน์ซุบซิปที่ผู้เขียนคอลัมน์มุ่งนำเสนอพฤติกรรมในเชิงลบหรือเสื่อมเสียของดาราทหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงโดยใช้รูปเขียนเป็นสื่อ ปรากฏในเว็บไซต์เอ็มไทย หรือ www.mthai.com ซึ่งเป็นการสื่อสารแบบผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication: CMC)

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าในบรรดาองค์ประกอบในการสื่อสารทั้ง 8 องค์ประกอบของคอลัมน์ซุบซิป “วิจารณ์แหล็ก” ของ เจ็หว่าง...ออนไลน์ องค์ประกอบที่สัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการใช้กลวิธีทางภาษาในคอลัมน์มากที่สุด คือ 1. ฉาก (Setting/Scene) 2. ผู้ร่วมเหตุการณ์ (Participants) 3. จุดมุ่งหมาย (Ends) และ 4. บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of Interaction & Interpretation) กล่าวคือ ฉากของคอลัมน์ซุบซิป ได้แก่ เว็บไซต์ซึ่งเป็นการสื่อสารที่ปรากฏในสื่อสาธารณะและเป็นการสื่อสารแบบผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication: CMC) ทำให้มีผู้รับสารจำนวนมากและไม่สามารถระบุตัวตนได้ว่ามีผู้อ่านคนใดบ้างที่เข้ามาอ่านคอลัมน์ จนเป็นเหตุให้ผู้เขียนคอลัมน์ต้องระมัดระวังในการนำเสนอ

ด้านผู้ร่วมเหตุการณ์ นอกเหนือจากผู้อ่านที่เป็นผู้รับสารและผู้ร่วมเหตุการณ์โดยตรงแล้ว ผู้ร่วมเหตุการณ์ที่มีความสำคัญและผู้เขียนต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมาก คือ บรรดาดารานักแสดง และบุคคลที่มีชื่อเสียงที่ผู้เขียนกล่าวถึง ทั้งนี้ผู้เขียนคอลัมน์จึงจำเป็นต้องเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่ไม่มีลักษณะกล่าวหาหรือใช้ถ้อยคำที่รุนแรงจนเกินไปนัก ขณะเดียวกันผู้เขียนคอลัมน์ก็มีจุดมุ่งหมายที่จะพยายามเรียกร้องและดึงดูดความสนใจให้คนอ่านเข้ามาอ่านเรื่องราวหรือพฤติกรรมในทางลบของบุคคลที่ตนกำลังกล่าวถึง รวมทั้งเรียกร้องความนิยมและความสนใจของคนเข้ามาอ่านบทความในคอลัมน์เพื่อธุรกิจโฆษณาของเว็บไซต์ ดังนั้นผู้เขียนคอลัมน์จึงจำเป็นต้องเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่พยายามเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากคนอ่าน

ในส่วนของบรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ อาจแบ่งเป็นบรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์ ซึ่งได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 326 ที่เป็นตัวกำหนดให้ผู้เขียนคอลัมน์จำเป็นต้องเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่ไม่ทำให้บุคคลซึ่งกล่าวถึงเสื่อมเสียไม่ว่าในกรณีใด ๆ เนื่องจากอาจเป็นสาเหตุนำไปสู่การฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาทได้ และการพูดเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศถือว่าเป็นสิ่งต้องห้าม (Taboo) ในสังคมไทย โดยเฉพาะเมื่อพูดในที่สาธารณะ ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่าการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาของผู้เขียนคอลัมน์สัมพันธ์กับองค์ประกอบในการสื่อสารข้อนี้ด้วยเช่นกัน

5.2 กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิป “วิจารณ์แหล็ก” ของ “เจ็หว่าง...ออนไลน์”ในเว็บไซต์เอ็มไทย

จากการศึกษาบทความบทความในคอลัมน์ซุบซิป “วิจารณ์แหล็ก” ของ เจ็หว่าง...ออนไลน์ ในเว็บไซต์เอ็มไทย พบว่า ผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้กลวิธีทางภาษาทั้งสิ้น 10 กลวิธี เรียงลำดับตามความถี่ของการปรากฏจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1. การอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจน 2. การให้รายละเอียด 3. การใช้คำที่มีความหมายแฝง 4. การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน 5. การใช้อุปลักษณ์ 6. การเล่นคำ 7. การใช้สำนวน 8. การใช้คำหรือวลีเลียนเสียง 9. การใช้คำสแลง และ 10. การใช้คำที่ไม่สุภาพ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.2.1 การอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจน

การอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจนจัดเป็นกลวิธีหนึ่งที่พบเป็นจำนวนมากใน คอลัมน์ซุบซิป “วิจารณ์แหล็ก” เนื่องจากตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 326 (Thaveekiat 2000) ระบุไว้ว่าการกล่าวพาดพิงถึงบุคคลอื่น ๆ อย่างชัดเจน จนทำให้เกิดความเสื่อมเสียไม่ว่าในกรณีใด ๆ ย่อมเป็นเหตุนำไปสู่การฟ้องร้องใน

ข้อหาหมิ่นประมาทได้ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เขียนคอลัมน์จะต้องเลือกกล่าวหรืออ้างถึงบุคคลแบบระบุไม่ชัดเจนเพื่อป้องกันตนเองจากการฟ้องร้องในข้อหาดังกล่าว นอกจากนี้การเลือกใช้กลวิธีทางภาษาแบบการอ้างถึงบุคคลโดยระบุไม่ชัดเจนในคอลัมน์ “วิจารณ์แฉ” ยังเป็นการสร้าง “สีสัน” เพื่อเรียกร้องและดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านเลือกอ่านคอลัมน์อีกทางหนึ่งด้วย เนื่องจากผู้อ่านสามารถมีส่วนร่วมในการตีความและคาดเดาบุคคลที่ผู้เขียนพาดพิงถึงดังที่ ณัฐพรพานโพธิ์ทอง (Natthaporn 2006, 37) ได้ศึกษาการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาในคอลัมน์ซุบซิบ “คัทลียาจะจำ” ของคัทลียานุศล และสรุปว่าแม้การอ้างถึงแบบไม่ระบุชัดเจนจะไม่ได้ทำหน้าที่ “บอกข่าว” อย่างสมบูรณ์ เพราะผู้อ่านบางคนอาจเข้าใจผิดหรือบางครั้งก็ไม่ทราบว่าบุคคลในข่าวคือผู้ใด แต่การแนะนำให้เดาแทนการระบุชัดเจนก็สามารถกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่าน และสร้างความน่าสนใจให้แก่ข่าวนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาผู้วิจัยสามารถจำแนกลักษณะการอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจนในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉ” ของเจี๋ยว้าง...ออนไลน์ ได้ทั้งสิ้น 7 ประการ ได้แก่ 1. การอ้างถึงลักษณะทางกายภาพหรือบุคลิกภาพภายนอกของบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง 2. การอ้างถึงลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมในเชิงลบของบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง 3. การอ้างถึงที่มาเกี่ยวกับชาติกำเนิดของบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง 4. การอ้างถึงความชอบหรือรสนิยมส่วนตัวทางเพศของบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง 5. การอ้างถึงอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ สถานภาพ ตำแหน่ง หรือบทบาทของบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง 6. การใช้ชื่อที่เป็นตัวอักษรย่อภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษของบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง และ 7. การใช้คำรื่นหู⁹ เพื่อเลี่ยงคำไม่สุภาพในการเรียกชื่อบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง ดังนี้

5.2.1.1 การอ้างถึงลักษณะทางกายภาพหรือบุคลิกภาพภายนอกของบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง

(1) ...**พระเอกมเข้ม** รายนี้เอาได้ทั้งหญิงและชาย ถ้าเป็นหญิงแท้ หน้าสวย นมใหญ่ ซอยพรีไม่มียั้ง แต่ถ้าเป็นกะเทย ตูด เกย์ พระเอกนายนี้ก็รับทะเลงได้ แต่ก็ต้องใช้เงินพาดให้เท่านั้น เพราะเป็นอาชีพดั้งเดิมที่ทำมาตั้งแต่มัธยม ก่อนที่จะได้มาเป็นพระเอกหนึ่งด้วยซ้ำ ประวัติเก่าอันโชกโชนของพระเอกมเข้ม เคยเป็นเด็กผู้ชายขายน้ำมาตั้งแต่เรียนมัธยมยันเข้ามหาวิทยาลัย ครั้งหนึ่งได้ตั้งแต่ 500 บาท ไปจน 5,000 บาท เรทราคา 500 สามารถจับเล่นให้สู้มือได้ แต่ไม่เสร็จกิจเซยชม ...

(พระเอกมเข้ม อดีตเด็กผู้ชายขายน้ำ, 10 ธ.ค. 2558)

จากตัวอย่างที่ (1) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้กลวิธีการอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจนโดยอ้างถึงลักษณะทางกายภาพหรือบุคลิกภาพนอกแทนการกล่าวชื่อจริง ในที่นี้ คือ การใช้คำว่า “พระเอกมเข้ม” ซึ่งเป็นลักษณะทางกายภาพหรือภายนอกของบุคคลที่กำลังกล่าวถึงว่ามีหน้าตาดีและผิวพรรณคมเข้ม

5.2.1.2 การอ้างถึงลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมในเชิงลบของบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง

(2) ...**พิธีกรปากหมา** ที่คนทั้งวงการไม่มีใครอยากจะเสวนาด้วย เพราะทั้งปากหมาและปากเหม็นในเวลาเดียวกัน โดยเฉพาะบรรดาตาราสาว ๆ ที่มีกโตนพิธีกรปากหมาเท่ากััดจิกทะเลยมเรื่องได้สะตือตลอดเวลา

⁹คำรื่นหู (Euphemism) ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยนิยามตาม Kaewjai (1990)ว่าหมายถึงคำที่ใช้เลี่ยงสิ่งที่ห้ามพูด หรือไม่สมควรที่จะกล่าวตามที่สังคมได้กำหนด เช่น คำต่ำ คำหยาบคาย คำที่ใช้เรียกโรคร้าย ความตาย อวัยวะเพศ การขับถ่าย เป็นต้น

ล่าสุดก็เพิ่งจะโดน คุณแม่นางเอกสาวดารารุ่ง เข้าไปตักเตือนว่าให้ระวังคำพูดกับผู้หญิงบ้าง แต่คุณแม่ดันกลับโดนพิธีกรปากหมาสวนกลับทันควัน ว่าแกอยู่ส่วนแก อย่ามาเผือกเรื่องการทำงาน...

(พิธีกรปากหมา หนีตาย โดนชาวบ้านโห่ไล่, 3 ม.ค.2559)

จากตัวอย่างที่ (2) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้กลวิธีการอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจนโดยอ้างถึงลักษณะนิสัยและพฤติกรรมในเชิงลบแทนการกล่าวชื่อจริง ในที่นี้ คือการใช้คำว่า “พิธีกรปากหมา” ซึ่งเป็นลักษณะที่มีคำพูดที่ไม่ดีมักทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนหรือไม่สบายใจ

5.2.1.3 การอ้างถึงที่มาเกี่ยวกับชาติกำเนิดของบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง

(3) ...ใครอยากดูหนังสด ก็แอบส่องตามริมชายหาดได้เลย เพราะพระเอกมาดเซอร์ชอบโลเคชั่นชายหาดเปียกๆ น้ำทะเลสีฟ้าตัดมาโดนตัวเบาๆ พร้อมกับแสงจันทร์สลัวๆ ยิ่งชวนมีพลังทางเพศมากขึ้น ล่าสุดพระเอกมาดเซอร์ก็จัดเต็ม จัดหนัก ด้วยการไปเปิดห้องโรงแรมติดริมทะเล แล้วนัดนางแบบลูกครึ่ง ไปร่วมปาร์ตี้เซ็กซี่สวิงกิ้งแบบ 3 วัน 2 คืน โดยที่ไม่ออกจากห้องไปไหน ยิ่งตลกดีๆ คนที่มาพักในโรงแรมนี้จะได้ยินเสียงร้องครวญครางของผู้หญิงดังลั่นไปทั้งโรงแรม...

(เกาะสวาท หาดสวรรค์, 14 ก.พ..2559)

จากตัวอย่างที่ (3) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้กลวิธีการอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจนโดยอ้างถึงที่มาของชาติกำเนิดแทนการกล่าวชื่อจริง ในที่นี้ คือการใช้คำว่า “นางแบบลูกครึ่ง” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบคนที่กำลังกล่าวถึงนี้มีเชื้อสายเป็นลูกครึ่ง

5.2.1.4 การอ้างถึงความชอบหรือรสนิยมส่วนตัวทางเพศของบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง

(4) ...แต่ล่าสุดทำเอาโลกโซเซียลฯ เฉพาะกลุ่มชาวสีม่วงสันสะเทือน เพราะอยู่ๆ พระเอกเกย์ชื่อดัง ก็แฝงตัวเข้าไปในห้องแชทรวมลับๆ ของชาวสีม่วงในเว็บบอร์ดเว็บหนึ่ง ที่เว็บนี้สร้างขึ้นเพื่อไว้นัดหมายเฉพาะกลุ่มเกย์ ที่ชื่นชอบการมีเซ็กซี่แบบสวิงกิ้ง โดยจะต้องสมัครเป็นสมาชิกเสียเงินหลายหมื่นบาท...

(พระเอกเกย์ชื่อดัง นัดออนไลน์สวิงกิ้ง, 20 มี.ค. 2559)

จากตัวอย่างที่ (4) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้กลวิธีการอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจนโดยอ้างถึงความชอบหรือรสนิยมส่วนตัวแทนการกล่าวชื่อจริง ในที่นี้ คือการใช้คำว่า “พระเอกเกย์ชื่อดัง” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่กำลังถูกกล่าวถึงมีรสนิยมชอบเพศเดียวกัน

5.2.1.5 การอ้างถึงอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ สถานภาพ ตำแหน่ง หรือบทบาทของบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง

(5) ...กลับแฉเรื่องฉาวให้ชาวเผือกได้ฟังกันอีกครั้ง วันนี้เจ้าหว่าง...ออนไลน์ ฟังจะไปได้ยินเรื่องฉาวสดๆ ร้อนๆ ของพระรองนายนี้ แต่พูดมาก ปากเสีย จนโดนแต่งงานละครไปหลายเรื่อง พูดมากปากดีจนกลายเป็นที่รำลึกกันไปทั่วกอง อยากรู้แล้วซิมิ มาๆ เจ้าเล่าให้ฟัง...

(พระรองซี้ไม่ โดนแต่ง งานละคร, 17 มี.ค. 2559)

จากตัวอย่างที่ (5) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้กลวิธีการอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจนโดยอ้างถึงตำแหน่งแทนการกล่าวชื่อจริง ในที่นี้ คือการใช้คำว่า “พระรอง” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่กำลังถูกกล่าวถึงมีอาชีพเป็นพระรอง

5.2.1.6 การใช้ชื่อที่เป็นตัวอักษรย่อภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษของบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง

(6) ...**พระเอก ส.** กำลังคั่วกับ **นายแบบตี อ.** ที่เจอกันในงานเดินแบบงานหนึ่ง ก็ไม่รู้ว่าทั้งคู่ไปสบตา บ้างบ้างตอนไหน เพราะอยู่ๆ ก็มาสนิทสนมกันอย่างรวดเร็ว มีรูปขึ้นในไอจีคู่กัน คอมเมนต์ มึงๆ กูๆ เทบจะ ทุกปรรทัด...

(พระเอก ส. ควางนายแบบตี อ. เปิดทวารแดนกิมจิ, 23 มี.ค.2559)

จากตัวอย่างที่ (6) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้กลวิธีการอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุไม่ชัดเจนโดยใช้ตัวอักษรย่อของบุคคล แทนการกล่าวชื่อจริง ในที่นี้ คือการใช้คำว่า “พระเอก ส” และ “นายแบบตี อ.” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่กำลังถูกกล่าวถึง อาจมีชื่อจริงหรือชื่อเล่นที่มีพยัญชนะ ส. และ อ.

5.2.1.7 การใช้คำรีนหูเพื่อเลี่ยงคำไม่สุภาพในการเรียกชื่อบุคคลแทนการกล่าวชื่อจริง

(7) ...อันที่จริง **น้องดอกไม้** ก่อนที่เธอจะเข้ามาในวงการนี้ได้ เธอก็เคยเป็นดาวเด่นในวงการสาวไซค์ ไลน์มาก่อน สนนราคาค่าตัวอยู่ที่หลักหมื่น แต่ด้วยความที่เธอหน้าตาสวยใสบ๊องแสบ๊วเป็นทุนเดิม บรรดาเสียๆ ป๊าๆ ขาหื่น ก็ชอบเรียกใช้งาน แม่เฒ่ากะเทย ก็เลยถือโอกาสนาที่ทอง อ้าปากตัวเธอเพิ่มขึ้น...

(น้องดอกไม้ แอ็บแสบ เร่ขายตัวต่างแดน, 10 เม.ย.2559)

จากตัวอย่างที่ (7) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้กลวิธีการอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุไม่ชัดเจนโดยใช้คำรีนหูเพื่อเลี่ยงคำไม่สุภาพในการเรียกชื่อบุคคลที่กำลังกล่าวถึงแทนการกล่าวชื่อจริง ในที่นี้ คือการใช้คำว่า “น้องดอกไม้” ทั้งนี้จากการตีความจะ เห็นได้ว่าผู้เขียนคอลัมน์ไม่ได้มีน้ำเสียงที่ยกย่องชมเชยบุคคลที่กำลังกล่าวถึง และไม่ได้ใช้ถ้อยคำหยาบคายในการเรียก แต่กลับ เลือกใช้คำรีนหูเพื่อแสดงการเสียดสีประชดประชัน

5.2.2 การให้รายละเอียด

การให้รายละเอียดเป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” นิยมเลือกใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉล็ก” ทั้งนี้ แทนแนน (Tannen, 1990) จัดให้การเล่าเรื่องแบบให้รายละเอียดเป็นกลวิธีสร้างการมีส่วนร่วมหรือ Involvement Strategy โดยแทนแนน อธิบายว่า ความรู้สึกร่วมระหว่างผู้เล่ากับผู้ฟัง และความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายกับเหตุการณ์ จะเกิดขึ้น ก็ต่อเมื่อผู้เล่าได้บรรยายให้รายละเอียดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ฟัง ในขณะที่ผู้ฟังก็ต้องจินตนาการสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง ด้วยเหตุนี้ การเล่าแบบบรรยายละเอียดจึงช่วยทำให้ผู้เล่าบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อความได้ ดังจะเห็นได้จากการที่สื่อ อเมริกันจำนวนมากมักนิยมรายงานข่าวที่ประชาชนส่วนใหญ่สนใจแบบให้รายละเอียดทุกซอกทุกมุม เพราะการรายงานโดยวิธี ดังกล่าวจะทำให้ข่าวที่รายงานมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น นอกจากนี้การให้รายละเอียดยังเป็นกลวิธีหนึ่งที่ ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (Natthaporn 2006, 77) พบว่าผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้ในคอลัมน์ซุบซิบศัพท์สียาจะจำ เพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดภาพและจินตนาการ ตามสิ่งที่เขียน

จากการศึกษาคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” พบว่า “เจ้หว่าง...ออนไลน์” เลือกใช้กลวิธีการให้รายละเอียดในลักษณะของการ “แฉ” เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพและเสียงอย่างเป็นรูปธรรม และการให้รายละเอียดดังกล่าวยังช่วยเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านคอลัมน์ได้ เพราะการให้รายละเอียดโดยวิธีนี้จะทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนว่าตนเองเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์หรือสถานการณ์จริงที่สามารถเห็นและรับรู้เรื่องราวในเชิงลบที่อยากรู้แบบทุกซอกมุมของบุคคลที่ถูกอ้างถึง นอกจากนี้ การให้รายละเอียดยังช่วยเรียกร้องความนิยมและความสนใจของคนที่เข้าไปอ่านบทความในคอลัมน์เพื่อธุรกิจโฆษณาของเว็บไซต์หรือสื่อออนไลน์ ตัวอย่างเช่น

(8) ...ล่าสุดพระเอกมาดเซอร์ก็จัดเต็ม จัดหนัก ด้วยการไปเปิดห้องโรงแรมดิตริมทะเล แล้วนัดฝรั่งสาว ๆ ไปร่วมปาร์ตี้เซ็กซ์สวิงกิ้งแบบ 3 วัน 2 คืน โดยที่ไม่ออกจากห้องไปไหน ยิ่งตลกตลกๆ คนที่มาพักในโรงแรมนี้จะได้ยินเสียงร้องครวญครางของผู้หญิงตั้งลั่นไปทั้งโรงแรม จนพนักงานต้องเดินตามหาเสียงไปส่องดู คิดว่ามีใครกำลังจะตายหรือเปล่า แต่ภาพที่พนักงานเห็นเป็นภาพทาดูได้ยากของพระเอกมาดเซอร์กับนางแบบฝรั่งอีก 4-5 คน กำลังแก้ผ้าแก้ผ่อน นอนกึ่งโค้ง แหกแข้ง แหกขา สวิงกิ้งกันอยู่ในสระว่ายน้ำส่วนตัวในห้อง ทำเอาพนักงานถึงกับยืนอึ้ง ตัวแข็ง...

(เกาะสวาท หาดสวรรค์, 14 ก.พ.2559)

จากตัวอย่างที่ (8) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้กลวิธีการให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในเชิงลบที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่กำลังกล่าวถึง ซึ่งในที่นี้ คือการให้รายละเอียดว่าบุคคลที่กำลังกล่าวถึงเปิดห้องในโรงแรมหรูและกำลังมีเพศสัมพันธ์แบบหมู่กับหญิงสาวต่างชาติ

5.2.3 การใช้คำที่มีความหมายแฝง

ในทางอรรถศาสตร์ คำสามารถสื่อความหมายได้ 2 ชนิด คือความหมายประจำคำ (Denotation) และความหมายแฝงหรือความหมายนัยประหวัด (Connotation) ความหมายประจำคำ คือ ความหมายที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นแนวคิดที่คำนั้นสื่อ ในขณะที่ความหมายแฝงหรือความหมายนัยประหวัดเป็นความหมายในแง่ที่ลึกซึ้งบางแง่มุมที่สัมพันธ์กับคำคำนั้น คำคำหนึ่งอาจมีความหมายแฝงบางอย่างสำหรับผู้พูดบางคน แต่ไม่ได้สื่อสำหรับคนอื่น ๆ (Ullmann 1962)

จากการศึกษาคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” พบว่า ผู้เขียนคอลัมน์มักเลือกใช้คำที่มีความหมายแฝงในเรื่องเพศ เพื่อวัตถุประสงค์ในการหลีกเลี่ยงการฟ้องร้องข้อหาหมิ่นประมาท ดังที่ศิริพร ภักดีผาสุข (Siriporn 2004, 100) อธิบายหน้าที่ของคำที่มีความหมายแฝงว่า การใช้คำที่มีความหมายแฝงในเชิงลบถือเป็นเครื่องมือในการวิพากษ์วิจารณ์ทางอ้อมอย่างหนึ่ง ยิ่งไปกว่านั้นการที่ทัศนคติด้านลบดังกล่าวไม่ได้สื่อจากความหมายประจำคำ ยังเอื้อให้สื่อมวลชนสามารถหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบจากการวิจารณ์โดยใช้ถ้อยคำประเภทนี้ด้วย เช่นเดียวกับสุนันทา คงประโคน (Sunantha 2001, 3) ที่ศึกษาการใช้กลวิธีการกลบเกลื่อนเรื่องเพศในภาษาไทย และพบว่าการใช้คำที่มีความหมายแฝงเป็นกลวิธีหนึ่งที่คนไทยมักเลือกใช้เมื่อต้องการสื่อ “สิ่งต้องห้าม” (Taboo) โดยเฉพาะเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศ เพราะในวัฒนธรรมไทยเห็นว่าเรื่องเพศเป็นสิ่งที่ไม่ควรพูดถึงอย่างโจ่งแจ้ง

อย่างไรก็ตาม การที่ผู้เขียนเลือกใช้คำที่มีความหมายแฝง และสามารถโน้มน้าวให้ผู้อ่านเข้าไปอ่านคอลัมน์ซุบซิบใน

สื่อออนไลน์ก็เท่ากับผู้เขียนพยายามเรียกร้องความนิยมและความสนใจจากคนที่เข้าไปอ่านบทความในคอลัมน์เพื่อธุรกิจโฆษณาของเว็บไซต์หรือสื่อออนไลน์ ตัวอย่างเช่น

(9) ...เรื่องเปย์ผู้ชายก็เป็นเรื่องซีเล็บสำหรับนางมาก ล่าสุดเจ๊หว่างก็ได้ข่าวมาว่า นักร้องตุ๊ดชื่อดัง กำลังคั่วกลิ้งกันบนเตียงอยู่กับพระเอกดาวรุ่งที่มาจากบ้านนอก แต่อยู่ๆ ก็ได้ขึ้นแท่นมาเป็นพระเอกของช่องแบบงๆ ทั้งที่การแสดงก็ยังไม่ดีเรื่องได้ราว งานนี้บอกเลยว่าใช้ เอ็น เข้ามา...

(นักร้องตุ๊ดชื่อดัง สายเปย์ตัวแม่, 24 พ.ค. 2559)

จากตัวอย่างที่ (9) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้คำที่มีความหมายแฝงว่า “เอ็น” เพื่อสื่อความหมายแฝงถึง “อวัยวะเพศของผู้ชาย” ทั้งนี้ นอกจากกลวิธีดังกล่าวจะทำให้ผู้เขียนคอลัมน์สื่อความได้แล้ว ผู้เขียนคอลัมน์ยังสามารถหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบจากการนำเสนอได้ด้วย เนื่องจากถ้อยคำแฝงไม่ได้สื่อความตรงตามรูป แต่เป็นความหมายในเชิงลบที่แฝงมากับถ้อยคำนั้น ทำให้สามารถตีความได้หลายอย่างขึ้นอยู่กับผู้อ่านจะตีความได้อย่างไร

5.2.4 การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน

ถ้อยคำนัยผกผัน หรือ Verbal Irony ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยนิยมตามแนวทางของณัฐพร พานโพธิ์ทอง (Panpothong 1996) ว่าหมายถึง

1. ถ้อยคำที่หมายความตรงข้ามกับความหมายตามรูป หรือตรงข้ามกับความหมายมูลบท และความหมายเป็นนัย ผู้ฟังต้องตีความมูลบท ความหมายเป็นนัย และความหมายอุปลักษณ์เสียก่อน แล้วจึงพลิกกลับเป็นตรงกันข้าม จึงจะเข้าใจความหมายที่ผู้พูดต้องการสื่อ

2. วัจนกรรมที่ละเมิดเงื่อนไขความจริงใจของเซิร์ล (Searle 1969)¹⁰ คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ คำแนะนำที่ไม่ต้องการให้ผู้ฟังกระทำตาม คำขอร้องที่ผู้พูดไม่ได้ต้องการให้ผู้ฟังกระทำเช่นนั้น

3. ถ้อยคำนัยผกผันแบบเสียดสีย้อนกลับซึ่งแฝงทัศนคติด้านลบของผู้พูด ในบางกรณีอาจมีได้มีผู้ใดกล่าวถ้อยคำนั้นไว้ก่อน แต่ผู้ใช้ถ้อยคำนัยผกผันเชื่อว่าผู้ฟังมีความคิดเช่นนั้น (Wilson and Sperber 1992)

ผู้วิจัยพบว่า “เจ๊หว่าง...ออนไลน์” เลือกใช้ถ้อยคำนัยผกผันในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉลอก” เพื่อหลีกเลี่ยงความผิดในข้อหาหมิ่นประมาท เนื่องจากการใช้ถ้อยคำนัยผกผันเป็นการรักษาความสุภาพในระดับของรูปภาษา ซึ่งทำให้กลวิธีนี้มีความรุนแรงน้อยกว่าการตำหนิหรือบริภาษโดยตรงไปตรงมา โดยการตำหนิหรือบริภาษด้วยถ้อยคำรุนแรงอย่างตรงไปตรงมาอาจทำให้บุคคลที่ถูกบริภาษหรือตำหนิไม่พึงพอใจจนเป็นเหตุของการฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาทได้ นอกจากนี้ถ้อยคำนัยผกผันยังเป็น “เครื่องมือ” ที่ผู้เขียนคอลัมน์ใช้เพื่อเสียดสี ประชดประชันบุคคลที่กล่าวถึง และขณะเดียวกัน การใช้ถ้อยคำนัยผกผันของผู้เขียนคอลัมน์ก็ยังช่วยเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านคอลัมน์ด้วย รวมไปถึงการสร้างความนิยมและความสนใจจากคนที่เข้าไปอ่านบทความในคอลัมน์เพื่อธุรกิจโฆษณาของเว็บไซต์หรือสื่อออนไลน์

จากการศึกษา สามารถจำแนกการใช้ถ้อยคำนัยผกผันในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉลอก” ของ “เจ๊หว่าง...ออนไลน์” ได้ 4 ลักษณะ ได้แก่ 1. ถ้อยคำนัยผกผันในรูปวัจนกรรมต่าง ๆ ที่มีการละเมิดกฎความจริงใจ 2. ถ้อยคำนัยผกผันแบบกล่าวถึง

¹⁰ เซิร์ล (Searle 1969) จำแนกเงื่อนไขวัจนกรรม หรือ Felicity Condition ไว้ 4 ข้อ ได้แก่ 1. เงื่อนไขเนื้อหาความจริงใจ (Propositional Condition) 2. เงื่อนไขเบื้องต้น (Preparatory Condition) 3. เงื่อนไขความจริงใจ (Sincerity Condition) และ 4. เงื่อนไขจำเป็น (Essential Condition)

สิ่งที่เป็นไปได้หรือไม่หรือไม่สมเหตุสมผล (Irrational Expressions) 3. ถ้อยคำนัยผกผันแบบใช้ระดับภาษาไม่เหมาะสม และ
4. ถ้อยคำนัยผกผันแบบเสียงสะท้อน ดังนี้

5.2.4.1 ถ้อยคำนัยผกผันในรูปวัจนกรรมต่าง ๆ ที่มีการละเมิดกฎความจริงใจ

ถ้อยคำนัยผกผันในรูปวัจนกรรมต่าง ๆ ที่มีการละเมิดกฎความจริงใจ ได้แก่ถ้อยคำนัยผกผันที่ผู้พูดใช้รูปวัจนกรรมต่าง ๆ โดยละเมิดเงื่อนไขความจริงใจของวัจนกรรมประเภทนั้น (Panpothong 1996) เช่น

(10) ...ล่าสุดได้ข่าวว่าผันตัวไปเปิดฝั่บเก๋อยู่ต่างจังหวัด ก็ไม่รู้ว่าชีวิตจะ**ระบุเพศได้หรือยัง** **ว่าจะเป็นเพศไหน และเอาเพศไหนกันแน่**

(นักร้องบอยแบนด์...คลิปชัดจรวดว่อนเน็ต, 5 มิ.ย. 2559)

จากตัวอย่างที่ (10) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ละเมิดเงื่อนไขความจริงใจของวัจนกรรมการถาม กล่าวคือ ผู้เขียนคอลัมน์ใช้วัจนกรรมการถามทั้งที่ไม่ต้องการให้ผู้ฟังหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดให้คำตอบในสิ่งที่ผู้พูดอยากรู้ แต่กลับใช้วัจนกรรมการถามเพื่อประชดประชันและหลีกเลี่ยงการฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาท

5.2.4.2 ถ้อยคำนัยผกผันแบบกล่าวถึงสิ่งที่เป็นไปได้หรือไม่หรือไม่สมเหตุสมผล

(11) ...บางคนดูสวย ดูหล่อเวอร์วังอลังการ บรรดาผู้จัดละคร เลย์โทรเรียกตัวให้มาแคสติ้งละคร แต่พอมาเจอตัวจริงๆ ถึงกับต้องตะลึงตึงๆ สิ้นไป 3 วินาที เพราะบางคนตัวจริงเสียงจริง มันช่างต่างจากในรูป ในคลิปเป็น**แสนเท่าล้านเท่า** ทั้งตัวเตี้ย ตัวดำ สารพัดรูปหน้า...

(ดิส์แตก เน็ตไอดอล ม. โปสต์เอื่อมวงการฯ, 14 มิ.ย.2559)

จากตัวอย่างที่ (11) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้ถ้อยคำนัยผกผันแบบการกล่าวถึงสิ่งที่เป็นไปได้หรือไม่หรือไม่สมเหตุสมผล คือ ความแตกต่างระหว่างใบหน้าจริงกับใบหน้าในรูปของบุคคลที่กล่าวถึงแตกต่างกันถึง**แสนเท่าล้านเท่า**เพื่อประชดประชัน

5.2.4.3 ถ้อยคำนัยผกผันแบบใช้ระดับภาษาไม่เหมาะสม

(12) ...กลับมาแฉกันทุกๆ สัปดาห์สำหรับ เจี๊หว่าง...ออนไลน์ ที่สัปดาห์นี้ เจี๊หว่าง ไปได้เรื่องฮาๆ หน้าแหกของ พระเอกนางหนึ่ง ไม่สิ!!! ต้องเรียกว่า พระเอกนางหนึ่ง อออิ!!! ที่ไปโป๊ะแตก หลุดสาวไกลถึงต่างแดน แต่จะที่ไหนต้องตีตัวบินตามเจี๊หว่างมาเลยนะ**เจ้าคะ**พระเอกสุดหล่อของเจี๊หว่าง...

(โป๊ะแตก!!! พระเอก อ. หลุดตัวแตก ที่แดนกิมจิ, 20 มิ.ย.2559)

จากตัวอย่างที่ (12) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้ถ้อยคำนัยผกผันแบบใช้ระดับภาษาไม่เหมาะสม ในที่นี้ คือ การใช้คำลงท้าย “เจ้าคะ” ซึ่งต้องใช้กับบุคคลที่มีสถานภาพหรือตำแหน่งที่สูงกว่า แต่ในที่นี้คอลัมน์ใช้คำลงท้ายดังกล่าวกับ “พระเอกสุดหล่อของเจี๊หว่าง” ซึ่งไม่ได้มีสถานภาพที่สูงกว่าผู้เขียนคอลัมน์ แต่ผู้เขียนคอลัมน์ใช้เพื่อประชดประชันบุคคลที่กำลังกล่าวถึง

5.2.4.4 ถ้อยคำนัยผกผันแบบเสียงสะท้อน

ถ้อยคำนัยผกผันแบบเสียงสะท้อน หรือ Echoic Irony ได้แก่ ถ้อยคำนัยผกผันที่ผู้พูดนำถ้อยคำที่ผู้อื่นได้กล่าว หรือผู้พูดคิดว่าผู้ฟังคิดหรือกล่าวเช่นนั้นกับตนมากแล้วอีกครึ่งหนึ่ง (Wilson and Sperber 1992, 11 cited in Panpoothong 1996, 138 เช่น

(13) คนขี้เม้าท์ ปากปี่จ้อ คั้นเคยเออย่างเจ้ตามทีทุกคนให้ฉายาเจ้มากลับมาเม้าท์มอยแฉแหลกกัน
อีกเช่นเคย วันนีเจ้หว่าง...ออนไลน์ ขอแฉพระเอกใหม่หน้าดี เพราะเจ้ฟังไปได้ข้อมูลสดๆ ร้อนๆ...

(พระเอกใหม่หน้าดี ศัลยกรรมยกแผงหน้า, 3 ก.ค.2559)

จากตัวอย่างที่ (13) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้ถ้อยคำนัยผกผันแบบเสียงสะท้อน หรือ Echoic Irony ว่าตนปากไม่ตี และชอบนิทานว่าร้ายผู้อื่นตามที่ทุกคนให้ฉายามา

5.2.5 การใช้อุปลักษณ์

ผู้วิจัยนิยามคำว่า “อุปลักษณ์” ตาม ฉัฐพร พานโพธิ์ทอง (Natthaporn 1999) โดยหมายถึง การที่ผู้พูดใช้ถ้อยคำแสดง การเปรียบเทียบของสองสิ่ง สิ่งหนึ่งเป็นสิ่งที่ถูกเปรียบ อีกสิ่งหนึ่งเป็นแบบเปรียบเทียบ และทั้งสองต้องเป็นสมาชิกจากต่างกลุ่มกัน

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่าการใช้อุปลักษณ์ที่ผู้เขียนคอลัมน์ใช้อุปลักษณ์สามารถโน้มน้าวให้ผู้อ่านเชื่อหรือคล้อยตามถ้อยคำ อุปลักษณ์นั้นแล้ว (Goatly 1988) ก็เท่ากับว่าผู้เขียนได้สร้างความนิยมและความสนใจจากคนที่เข้าไปอ่านบทความในคอลัมน์ เพื่อธุรกิจโฆษณาของเว็บไซต์หรือสื่อออนไลน์ได้อีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้การใช้อุปลักษณ์ยังช่วยให้ผู้เขียนคอลัมน์เลี่ยงการ พูด “สิ่งต้องห้าม” โดยเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศเช่นกัน (Sunantha 2001) ตัวอย่างเช่น

(14) ...ล่าสุดทั้ง พระเอก ม. และดารา พ. ก็ไปผสมลงโรงเล่นทั้งประตูหน้า ประตูหลัง กับเกย์ลึกลับที่
ชอบแต่งตัวเป็นคนในเครื่องแบบออกหากิน จนกลายเป็นข่าวใหญ่โต...

(กองแพชั่นกระเจิง...นางเอกหน้าหงิก แผลงฤทธิ์, 15 ก.ค. 2559)

จากตัวอย่างที่ (14) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้อุปลักษณ์แสดงการเปรียบเทียบในคำว่า “ประตูหน้า ประตูหลัง” ซึ่งแบบ เปรียบ “ประตูหน้า” เปรียบกับสิ่งที่ถูกเปรียบ “อวัยวะเพศชาย” และแบบเปรียบเทียบ “ประตูหลัง” เปรียบกับสิ่งที่ถูกเปรียบ “ทวารหนักของเพศชาย”

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉล็ก” พบว่านอกจากผู้เขียนคอลัมน์จะเลือกใช้อุปลักษณ์เพื่อ วัตถุประสงค์ในการทำให้ผู้อ่านเกิดภาพอย่างเป็นรูปธรรมแล้ว อุปลักษณ์ที่ผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้จำนวนหนึ่งยังช่วยเรียกร้อง และดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านได้เป็นอย่างดี เพราะอุปลักษณ์ที่ผู้เขียนใช้มักมี “แบบเปรียบเทียบ” ที่มีขอบแตกต่างไปจากอุปลักษณ์ อื่นทั่วไป นอกจากนี้ “แบบเปรียบเทียบ” ดังกล่าวยังเป็นเครื่องมือที่ใช้เสียดสีและประชดประชันบุคคลที่อ้างถึงด้วย ตัวอย่างเช่น

(15) ...ครั้งหนึ่ง นางเอกหน้าหงิก เคยไปถ่ายแพชั่นให้กับนิตยสารหัวใหญ่ฉบับหนึ่ง แต่มาในสภาพ
เหง้าหน้าบอกลบุญไม่รับเหมือนผีเน่าที่เพิ่งออกมาจากโลงศพ พอมาถึงก็บ่นร้อนๆ และขอคุยโทรศัพท์
ประมาณสิบนาที ทีมงานก็โอเคแฮะเยส แต่เอาเข้าจริงๆ นางไปแอบหลบมูมคุยโทรศัพท์เป็นชั่วโมง

(กองแพชั่นกระเจิง...นางเอกหน้าหงิก แผลงฤทธิ์, 14 ส.ค. 2559)

จากตัวอย่างที่ (15) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้อุปลักษณชนิดที่มีแบบเปรียบเทียบแตกต่างจากขนบของแบบเปรียบเทียบทั่วไปในการสื่อความ นอกจากนี้ การใช้อุปลักษณดังกล่าวยังช่วยเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านคอลัมน์ และขณะเดียวกันก็ยังไม่เสียดีลี ประชดประชันบุคคลที่กำลังกล่าวถึง กล่าวคือ ผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้อุปลักษณในถ้อยคำ “สภาพแห่งหน้าบอบุญไม่รับเหมือนผิหน้าที่เพิ่งออกมาจากโลงศพ” โดยมี “ผิหน้าที่เพิ่งออกมาจากโลงศพ” เป็นแบบเปรียบเทียบซึ่งมีขนบแตกต่างจากแบบเปรียบเทียบโดยทั่วไป และ “สภาพแห่งหน้าบอบุญไม่รับ” ของบุคคลที่อ้างถึง เป็นสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ

5.2.6 การเล่นคำ

การเล่นคำ ได้แก่ การใช้คำหรือวลีหนึ่ง ๆ ที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่ความหมายสองความหมายที่ไม่เกี่ยวข้องกันได้ในเวลาเดียวกัน หรือเป็นการเล่นกับคำที่มีความหมายซ้อน (Double Meaning) หรือความกำกวม (Ambiguity) (Sherzer 2002, 14 cited in Siriporn 2004, 147 รวมไปถึงการซ้ำพยางค์ในคำหรือการซ้ำคำในวลี ประโยคหรือข้อความ (Prapasee 2000)

นอกจากวัตถุประสงค์ในการสื่อสารประการหนึ่งที่ผู้เขียนคอลัมน์พยายามเลือกใช้กลวิธีการเล่นคำเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านแล้ว การสร้างความนิยม และความสนใจของคนที่เข้าไปอ่านบทความในคอลัมน์เพื่อธุรกิจโฆษณาของเว็บไซต์หรือสื่อออนไลน์ก็เป็นวัตถุประสงค์สำคัญอีกประการหนึ่งด้วย

จากการศึกษาพบว่ากลวิธีทางภาษาแบบการเล่นคำในคอลัมน์ “วิจารณ์แหลก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ช่วยดึงดูดและเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านคอลัมน์ เนื่องจากผู้อ่านคอลัมน์จำเป็นต้องตีความคำหรือวลีหนึ่ง ๆ ที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่ความหมายสองความหมายที่ไม่เกี่ยวข้องกันได้ในเวลาเดียวกัน อีกทั้งความกำกวมดังกล่าวยังช่วยหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบในการฟ้องร้องข้อหาหมิ่นประมาทจากบุคคลที่กำลังกล่าวถึงด้วย ตัวอย่างเช่น

(16) ...โธ้ย!!! ไม่รู้ว่าเอาปูนเอายิปซัมยี่ห้ออะไรมาโบกจนหน้าหนาได้ขนาดนี้ ที่ไม่ว่าจะทำผิดอะไรก็ยังไม่ยอมรับอย่างหน้าหนาน่าดูไม่ผิด พยายามขึ้นโอจี แก้วให้ตัวเองถูกอยู่ตลอดเวลา

(พระเอกหน้าแน่น โดนแฉอยากโศกเยาะ, 5 ก.ค. 2559)

จากตัวอย่างที่ (16) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้กลวิธีการเล่นคำ โดยการนำคำว่า “หน้าหนา” ซึ่งมีความกำกวมทางภาษาและสามารถสื่อความหมายได้ 2 ความหมาย ทั้งนี้ “หน้าหนา” ในคำแรก (ที่พิมพ์ตัวหนา) มีความหมายว่า “การที่ใบหน้าถูกฉาบทาด้วยปูนจนเกิดความหนาและตึงแน่น” ส่วน “หน้าหนา” ในคำหลังเป็นคำประสม (ที่ขีดเส้นใต้) หมายถึง “ไม่มีหรือไร้ความอายจากการกระทำของตน” การเล่นคำโดยการนำคำที่มีความกำกวมทางภาษาและสามารถสื่อความหมายได้ 2 ความหมายดังกล่าวนอกจากจะช่วยเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านแล้ว ยังช่วยให้ผู้เขียนคอลัมน์หลีกเลี่ยงการถูกฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาทจากบุคคลที่กำลังกล่าวถึงด้วย

จากการศึกษาพบว่าในบางกรณีผู้เขียนคอลัมน์เล่นคำโดยใช้สัญลักษณ์อื่นที่มีใช้พยางค์และ/หรือสระไทยเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านและหลีกเลี่ยงการถูกฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาทจากบุคคลที่กำลังกล่าวถึง เช่น

(17) ...นางแบบสายเหวี่ยง ที่เธอเป็นขางแรง **11๙ ๓** ตั้งแต่สมัยเข้าวงการมาใหม่ๆ แฉมาได้ผู้ชายในวงการตัวเด็ดๆ แสบๆ มาไฉ้ยอยู่โดยตลอด

(นางเอกสายวิน โดดรับจ๊อบ เกือบล่มกองละคร, 3 ก.ค.2559)

จากตัวอย่างที่ (17) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์เล่นคำโดยใช้สัญลักษณ์อื่นที่มีใช้สระไทยเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านคอลัมน์และหลีกเลี่ยงการถูกฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาทจากบุคคลที่กล่าวถึง ซึ่งในที่นี้ คือ การใช้ตัวเลขฮินดูอารบิก 11 แทนสระ “แ”

นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เขียนคอลัมน์อาจเล่นคำโดยใช้คำที่มีการซ้ำพยางค์หน้าและ/หรือพยางค์หลังหรือซ้ำคำในประโยคหรือข้อความ เพื่อสร้างความน่าสนใจและสีสันให้กับการเขียนคอลัมน์ เช่น

(18) ...ล่าสุดได้ข่าวว่าสามีนางเป็นคนขบถผู้**ตื่นผี** ระวังให้ดีๆ เอะ ไปยุ่งวุ่นวายกับผู้ชายคนอื่นมาก
เกินไป ระวัง**ผีตื่นผี**จะเอาตีนเหยียบ**หน้าผี**ของหล่อน แล้วพากันกลับไปลงหลุมนะจ๊ะ

(พระเอก อ. เห็นเจียบๆ ฟาดเรียบนะครับ, 19 ส.ค.2559)

จากตัวอย่างที่ (18) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์เล่นคำโดยใช้คำที่มีพยางค์หลังเหมือนกัน ซึ่งในที่นี้ ได้แก่พยางค์ “ผี” (ที่ขีดเส้นใต้) เพื่อสร้างความน่าสนใจและสีสันให้กับการเขียนคอลัมน์

5.2.7 การใช้สำนวน

ผู้วิจัยให้คำจำกัดความของสำนวนตามศิริพร ภักดีมาสุข (Siriporn 2004, 2) ว่าหมายถึง การที่ผู้พูดใช้คำหรือถ้อยคำในความหมายแตกต่างจากที่ใช้ปกติ ความหมายที่ต่างต่างนั้นเป็นไปในลักษณะเปรียบเทียบ และใช้กันแพร่หลายจนผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ทันที

จากการศึกษาคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหลก” พบว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้สำนวนเพื่อช่วยทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในสิ่งที่นำเสนออย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เนื่องจากสำนวนมีลักษณะเป็นถ้อยคำเปรียบเทียบ ผู้อ่านจึงสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อถึงสิ่งที่ผู้พูดเปรียบนั่นเอง วัตถุประสงค์นี้สอดคล้องกับที่ไซเทิล (Seitel 1994) กล่าวไว้ว่า สำนวนช่วยทำให้ผู้ฟังเข้าใจสารที่ผู้พูดต้องการสื่ออย่างเป็นรูปธรรมมากกว่าการใช้ถ้อยคำธรรมดา นอกจากนี้การที่ผู้เขียนคอลัมน์ใช้สำนวนเพื่อโน้มน้าวให้ผู้อ่านคล้อยตามก็เท่ากับเป็นการสร้างความนิยมและความสนใจจากคนที่เข้าไปอ่านบทความในคอลัมน์เพื่อธุรกิจโฆษณาของเว็บไซต์หรือสื่อออนไลน์ อย่างไรก็ตามผู้เขียนคอลัมน์ยังอาจใช้สำนวนที่มีการดัดแปลงให้แตกต่างไปจากสำนวนเดิมหรือคิดสำนวนขึ้นใหม่เพื่อเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านคอลัมน์ กล่าวคือ สำนวนที่มีการดัดแปลงจากสำนวนเดิมหรือสำนวนที่มีการคิดขึ้นใหม่สามารถเรียกรอยยิ้มและสร้างความขบขันให้แก่ผู้อ่านได้ อีกทั้งสำนวนยังช่วยให้ผู้เขียนคอลัมน์หลีกเลี่ยงการพูด “สิ่งต้องห้าม” โดยเฉพาะเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศ (Sunantha 2001) ขณะเดียวกันผู้เขียนคอลัมน์ก็ยังสามารถใช้สำนวนที่มีการดัดแปลงหรือคิดขึ้นใหม่ดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการเสียดสีประชดและประชชันบุคคลที่มีพฤติกรรมนอกกลุ่มนอกทาง สอดคล้องกับที่ณัฐพร พานโพธิ์ทอง (Natthaporn 2006) ศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบคัทลียา จะจำ และพบว่า การสร้างคำหรือสำนวนใหม่เป็นการนำเสนอที่น่าสนใจบางอย่างของคอลัมน์นิสต์ ตัวอย่างเช่น

(19) ...ขนาดนางเอกตัวแม่ ก็ยังโดนหลอกไปขย่มเป็นเมียชั่วคราว สุดท้ายเรื่องก็มาปะแตก เพราะมีคนออกมาแฉว่า พิธีกรตัวพ่อเล่นคุณไสยมนต์ดำ ประมาณว่า**ไม่ได้ด้วยเล่นก็ตองเอาด้วยหัวจรวัด**นั่นแหละคะคุณ
ชา...

(พิธีกรตัวพ่อ เล่นมนต์ดำใส่ นางเอกตัวแม่, 10 ต.ค. 2559)

จากตัวอย่างที่ (19) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ตัดแปลงสำนวนเดิม โดยใช้สำนวน “ไม่ได้ด้วยเล่ห์ก็ต้องเอาด้วยหัวจรวด” หมายถึง การที่บุคคลที่ผู้เขียนคอลัมน์กำลังกล่าวถึงพยายามทำให้พิธีกรสาวหลงเสน่ห์ด้วย “หัวจรวด” (ซึ่งเป็นความหมายแฝงของ “อวัยวะเพศชาย”) ซึ่งตัดแปลงมาจากสำนวนเดิม “ไม่ได้ด้วยเล่ห์ก็ต้องเอาด้วยกล”

5.2.8 การใช้คำหรือวลีเลียนเสียงกิริยาหรืออาการ

การใช้คำหรือวลีเลียนเสียงกิริยาหรืออาการเป็นกลวิธีหนึ่งที่ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” นำมาใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหลก” ทั้งนี้ นอกจากกลวิธีดังกล่าวจะช่วยเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านคอลัมน์แล้ว การใช้คำหรือวลีเลียนเสียงกิริยาหรืออาการยังสามารถทำให้ผู้อ่านเห็นภาพหรือได้ยินเสียงตามถ้อยคำที่สื่อ เหมือนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์จริง นอกจากนี้ การใช้คำหรือวลีเลียนเสียงกิริยาหรืออาการยังใช้เรียกร้องความนิยมและความสนใจจากคนที่เข้าไปอ่านบทความในคอลัมน์เพื่อธุรกิจโฆษณาของเว็บไซต์หรือสื่อออนไลน์อีกด้วย

จากการศึกษาสามารถจำแนกกลวิธีการใช้คำหรือวลีเลียนเสียงในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหลก” ได้ 2 ลักษณะได้แก่ 1. การใช้คำหรือวลีเลียนเสียงกิริยาหรืออาการบางอย่างของบุคคลที่กำลังอ้างถึง และ 2. การใช้คำหรือวลีเลียนเสียงกิริยาหรืออาการของผู้เขียนคอลัมน์ ตัวอย่างเช่น

(20) ...พวกดารานักแสดงในกองละครจะรู้ว่า พระเอก อ. อยู่ในกองถ่ายจะร้อง **วืดวืด วืดว้าย** แบบไม่แคร์ใคร แต่พออยู่ต่อหน้ากล้อง ต้องให้สัมภาษณ์ต่อหน้านักข่าว ก็แสบแมนเข้มๆ และตอบนักข่าวรัวๆว่า นะครับ นะครับ นะครับ นะครับ...ขึ้นมาทันที ...

(โป๊ะแตก!!! พระเอก อ. หลุดแต่่วแตก ที่แดนกิมจิ, 14 ต.ค.2559)

จากตัวอย่างที่ (20) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้คำหรือวลีเลียนเสียงกิริยาหรืออาการของบุคคลที่ผู้เขียนคอลัมน์กำลังกล่าวถึง ในที่นี้ได้แก่การใช้คำเลียนเสียงกิริยาหรืออาการกรีดร้องในคำว่า “วืดวืด วืดว้าย” เพื่อเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน อีกทั้งทำให้ผู้อ่านได้ยินเสียงของบุคคลที่ผู้เขียนคอลัมน์กำลังกล่าวถึง

5.2.9 การใช้คำสแลง

ศิริพร ภักดีผาสุก (Siriporn 2004, 347) ให้ความหมายของ “คำสแลง” ว่า หมายถึง “ถ้อยคำหรือสำนวนที่เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มหรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม่ใช่ภาษาที่ยอมรับว่าถูกต้อง”

ทั้งนี้ สุชาติดา เทวะผลิน (Suchada 1988) ได้ศึกษาคำสแลงในภาษาไทยจากหนังสือพิมพ์รายวัน และกล่าวถึงลักษณะและหน้าที่ของคำสแลงในภาษาไทยไว้อย่างน่าสนใจว่า คำสแลงมักเป็นภาษาที่จัดอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐาน และไม่เป็นที่ยอมรับในการใช้อย่างเป็นทางการ มักใช้กันอยู่เฉพาะกลุ่มหรือวงการ อีกทั้งเป็นภาษาที่ไม่ปรากฏหรืออาจปรากฏในพจนานุกรมซึ่งระบุว่าเป็นภาษาปาก นอกจากนี้ ยังเป็นคำที่ให้ความหมายเชิงอารมณ์ (Affective Meaning) ที่ช่วยบอกความมีชีวิตชีวา ตลก ขบขัน หรือให้ภาพพจน์ใหม่ ทำให้ภาษามีพลังขึ้น รวมไปถึงในบางกรณีอาจเป็นคำที่มีระยะเวลาไม่นานมักเลิกใช้ไปเพราะหมดความนิยม แต่อย่างไรก็ตาม คำสแลงมีหน้าที่สำคัญในการสื่อสาร คือ ช่วยเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้รับสาร อีกทั้งอาจช่วยทำให้ผู้รับสารเกิดภาพหรือเสียงอย่างเป็นรูปธรรมในกรณีผู้รับสารมีประสบการณ์ร่วมกับผู้ส่งสาร นอกจากนี้ผู้เขียนคอลัมน์ยังใช้ “คำสแลง” ในการสื่อสารเพื่อเรียกร้องความนิยมและความสนใจของคนเข้าไปอ่านบทความในคอลัมน์เพื่อธุรกิจโฆษณาของเว็บไซต์หรือสื่อออนไลน์ นอกจากนี้ ในบางกรณีการใช้คำสแลงยังช่วยทำให้ผู้เขียนคอลัมน์หลีกเลี่ยงการพูด “สิ่งต้องห้าม” ได้อีกทางหนึ่งด้วย ตัวอย่างเช่น

(21) ...งานนี้ไฮโซรววยๆ คนไหน ที่เคยกินดับเธอ ก็คงจะรู้แล้วชิมิว่าลีลาของเธอเป็นยังไง ว่ากันว่าแบัวแบบนี้ แต่ลีลาบนเตียงไม่มีคำว่าแบัว...

(น้องดอกไม้ แอ็บแบัว เร่ขายตัวต่างแดน, 14 (8.2559)

จากตัวอย่างที่ (21) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้คำสแลง “กินดับ” และ “แบัว” ซึ่งหมายถึง “มีเพศสัมพันธ์” และ “ไร้เดียงสา” ตามลำดับ เพื่อเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้รับสาร อีกทั้งในกรณีที่ผู้อ่านคอลัมน์มีประสบการณ์ร่วมกับผู้เขียนคอลัมน์ กลวิธีทางภาษาดังกล่าวยังช่วยทำให้ผู้รับสารเกิดภาพอย่างเป็นรูปธรรม

5.2.10 การใช้คำที่ไม่สุภาพ

แม้ว่าการใช้คำไม่สุภาพในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหลก” อาจทำให้ผู้เขียนคอลัมน์ถูกฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาทจากบุคคลที่พาดพิงถึง แต่การใช้คำดังกล่าวก็สามารถช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ อีกทั้งการใช้คำไม่สุภาพของผู้เขียนคอลัมน์ก็อาจสร้างความสนใจให้แก่ผู้อ่าน ทั้งนี้การที่ผู้อ่านเข้าไปอ่านคอลัมน์ที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ก็เท่ากับผู้อ่านได้รับความนิยมและความสนใจจากคนที่เข้าไปอ่านบทความในคอลัมน์เพื่อธุรกิจโฆษณาของเว็บไซต์หรือสื่อออนไลน์ ตัวอย่างเช่น

(22) ...แต่งานนี้เหมือนฟ้ามีตาเพราะ พระเอกตัวดำ พลาดทำไปเอา กับ พริตตี้ตัวแม่ สุดยอดความ
ต่อแหล ที่เธอสามารถทำได้ทุกวิถีทาง เพื่อให้ตัวเองเป็นข่าวโด่งดัง ...

(ลุ่นหลุด! คลิบซั่ม พระเอกตัวดำ & พริตตี้ตัวแม่, 15 ก.ย.2559)

จากตัวอย่างที่ (22) จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ใช้คำที่ไม่สุภาพในคำว่า “ต่อแหล” ซึ่งหมายถึง “การแสดงความไม่จริงใจ” การใช้คำดังกล่าวสามารถช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ

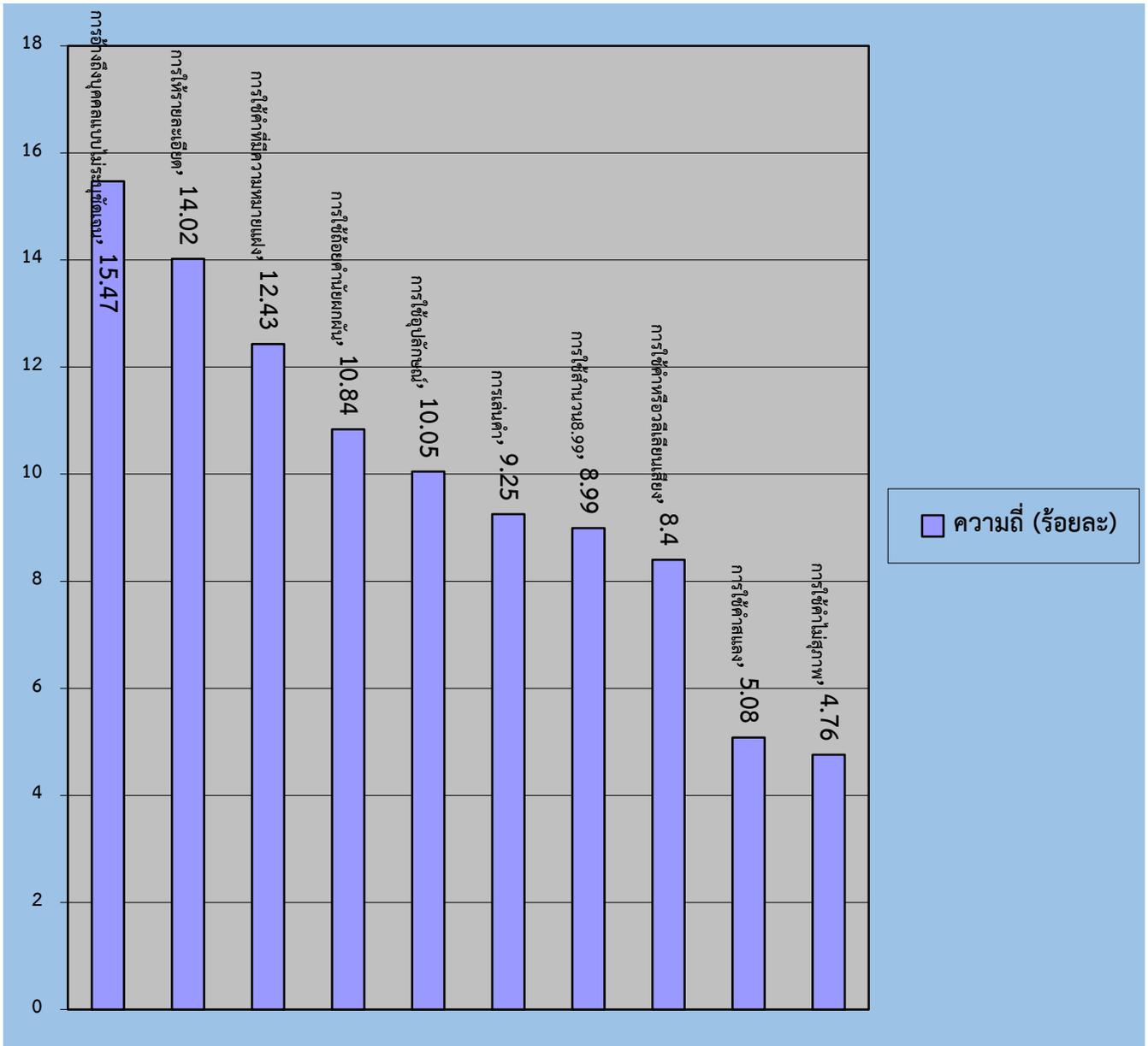
จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของกลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหลก” ของ “เจี๊หวางออนไลน์” ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 วัตถุประสงค์ของกลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหลก” ของ “เจ้าหวัง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย

กลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหลก” ของ “เจ้าหวัง... ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย	วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร							
	1. เพื่อนำเสนอพฤติกรรมหรือการกระทำในทางลบ หรือไม่ดีของบุคคลที่กล่าวถึง	2. เพื่อหลีกเลี่ยงการฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาท	3. เพื่อเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน	4. เพื่อโฆษณาหรือสร้างประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ จากการที่คนเข้ามาอ่านบทความในคอลัมน์สื่อออนไลน์	5. เพื่อหลีกเลี่ยงการพูด “สิ่งต้องห้าม” ซึ่งในที่นี้คือ เรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศ	6. เพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดภาพและเสียงอย่างบันเทิงรื่นรมย์	7. เพื่อประชดประชันและเสียดสีบุคคลที่กำลังอ้างถึง	8. เพื่อทำให้ผู้อ่านเข้าใจสาระหรือเนื้อหาได้ทันทีโดย ไม่ต้องตีความ
1. การอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจน	✓	✓	✓	✓	-	-	-	-
2. การให้รายละเอียด	✓	-	✓	✓	-	✓	-	-
3. การใช้คำที่มีความหมายแฝง	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	-
4. การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	-
5. การใช้อุปลักษณ์	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	-
6. การเล่นคำ	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	-
7. การใช้สำนวน	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	-
8. การใช้คำหรือวลีเลียนเสียง	✓	-	✓	✓	-	✓	-	-
9. การใช้คำสแลง	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	-
10. การใช้คำที่ไม่สุภาพ	✓	-	✓	✓	-	✓	-	✓

ค่าความถี่ของกลวิธีทางภาษาทั้ง 10 กลวิธีข้างต้นสามารถแสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 ความถี่ของกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉก” ของ “เจี๊หว่าง ...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย

เมื่อพิจารณากลวิธีทางภาษาทั้ง 10 กลวิธีข้างต้นตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสารโดยอาศัยจากมุมมองงานปฏิบัติ ศาสตร์สามารถจำแนกความถี่ของกลวิธีทางภาษาข้างต้นได้จำนวนทั้งสิ้น 8 กลวิธี เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ความถี่ของกลวิธีทางภาษาซึ่งจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสารที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย

กลวิธีทางภาษาซึ่งจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสารที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ใน เว็บไซต์เอ็มไทย	ครั้ง	ร้อยละ
1. กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อนำเสนอพฤติกรรมหรือการกระทำในทางลบหรือไม่ดีของบุคคลที่กล่าวถึง	856	21.94
2. กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน	856	21.94
3. กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อโฆษณาหรือสร้างประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จากการที่คนเข้ามาอ่านบทความในคอลัมน์สื่อออนไลน์	742	19.02
4. กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดภาพและเสียงอย่างเป็นรูปธรรม	393	10.07
5. กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการพูด “สิ่งต้องห้าม” ซึ่งในที่นี้คือเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศ	381	9.76
6. กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาท	363	9.30
7. กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อประชดประชันและเสียดสีบุคคลที่กำลังอ้างถึง	226	5.79
8. กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารหรือเนื้อหาได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ	83	2.12
รวม	3,900	100.00

จากตารางที่ 1-2 และแผนภูมิที่ 1 จะเห็นว่าผู้เขียนคอลัมน์ส่วนใหญ่เลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอพฤติกรรมหรือการกระทำในทางลบหรือไม่ดีของบุคคลที่กล่าวถึง และกลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านมากที่สุดถึงอัตราส่วนร้อยละ 21.94 กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อโฆษณาหรือสร้างประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จากการที่คนเข้ามาอ่านบทความในคอลัมน์สื่อออนไลน์ อัตราส่วนร้อยละ 19.02 กลวิธีทางภาษาที่ทำให้ผู้อ่านคอลัมน์เกิดภาพและได้ยินเสียงอย่างเป็นรูปธรรมรองลงมาในอัตราส่วนร้อยละ 10.07 กลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการพูด “สิ่งต้องห้าม” ซึ่งในที่นี้คือเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศอัตราส่วนร้อยละ 9.76 และใช้ใกล้เคียงกับกลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการฟ้องร้องในคดีข้อหาหมิ่นประมาทที่ใช้ในอัตราส่วนร้อยละ 9.30 โดยพบกลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อประชดประชันและเสียดสีบุคคลที่กำลังกล่าวถึงและกลวิธีทางภาษาที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความเพียงอัตราส่วนร้อยละ 5.79 และ 2.12 ตามลำดับ

ทั้งนี้ การที่ผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อนำเสนอพฤติกรรมในทางลบหรือไม่ดีของบุคคลที่กล่าวถึงและกลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านในอัตราส่วนมากที่สุดเนื่องจากกลวิธีทางภาษาทั้ง 2 กลวิธีนี้เป็นกลวิธีทางภาษาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของคอลัมน์ นั่นคือ เพื่อเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านคอลัมน์ให้มาสนใจพฤติกรรมหรือการกระทำในทางลบหรือไม่ดีของบุคคลที่ผู้เขียนคอลัมน์กำลังกล่าวถึง เช่นเดียวกับกลวิธีที่ผู้เขียนคอลัมน์ต้องการโน้มน้าวให้ผู้อ่านสนใจอ่านบทความเพราะต้องการสร้างความนิยมและความสนใจจากคนที่เข้าไปอ่านบทความในคอลัมน์เพื่อธุรกิจโฆษณาของเว็บไซต์หรือสื่อออนไลน์ ขณะที่กลวิธีทางภาษาในการหลีกเลี่ยงการพูด “สิ่งต้องห้าม” ซึ่งในที่นี้คือเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศ และกลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อไม่ให้เกิดการฟ้องร้องคดีข้อหาหมิ่นประมาทส่งผลให้ผู้เขียนคอลัมน์ไม่ถูกบุคคลที่กำลังกล่าวถึงกล่าวหาดำเนินคดี นอกจากนี้กลวิธีทางภาษาที่ทำให้เกิดภาพและเสียงอย่างเป็นรูปธรรมและกลวิธีทางภาษาแบบประชดประชันและเสียดสียังช่วยทำให้เนื้อหาในคอลัมน์เกิดสีสันและเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านได้

อีกทางหนึ่ง (กลวิธีทางภาษาแบบประชดประชันและเสียดสียังช่วยให้ผู้เขียนคอลัมน์สามารถหลีกเลี่ยงการถูกฟ้องร้องคดีในข้อหาหมิ่นประมาท) อีกทั้งการใช้กลวิธีทางภาษาแบบที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ทันที โดยไม่ต้องตีความของผู้เขียนคอลัมน์อาจเกิดจากผู้เขียนคอลัมน์เห็นว่าคอลัมน์ดังกล่าวเป็นคอลัมน์ในสื่อออนไลน์ที่กลุ่มผู้อ่านไม่ว่าอยู่ในระดับการศึกษาหรือช่วงอายุเท่าใดก็สามารถเข้าถึงเนื้อหาในคอลัมน์ได้ ผู้เขียนคอลัมน์จึงเลือกใช้กลวิธีทางภาษาดังกล่าว

อย่างไรก็ตามแม้ว่ากลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์หลีกเลี่ยงการพูด “สิ่งต้องห้าม” ซึ่งในที่นี้คือ เรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศ และกลวิธีทางภาษาที่ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาทจะปรากฏอยู่ในลำดับที่ 5 และ 6 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาตามรายกลวิธี (ในหัวข้อ 5.2) จะพบว่ากลวิธีทางภาษาที่ผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้ใช้ในคอลัมน์เพื่อวัตถุประสงค์ในการสื่อสารทั้ง 2 ประการดังกล่าวมีหลายกลวิธี เช่น การอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจน การใช้คำที่มีความหมายแฝง การใช้อุปสรรค การใช้สำนวน การเล่นคำ การใช้คำสแลง ฯลฯ

5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการสื่อสารกับกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉลอก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการสื่อสารกับกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ “วิจารณ์แฉลอก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทยได้ 2 ประการ ดังนี้

1. กลวิธีทางภาษาส่วนใหญ่ที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉลอก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบในการสื่อสาร 4 องค์ประกอบ ได้แก่ “ฉาก” (Setting/Scene) “ผู้ร่วมเหตุการณ์” (Participants) “จุดมุ่งหมาย” (Ends) และ “บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ” (Norm of Interaction & Interpretation) โดยองค์ประกอบในการสื่อสารทั้ง 4 องค์ประกอบดังกล่าวล้วนมีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในคอลัมน์ “วิจารณ์แฉลอก”

เริ่มจากองค์ประกอบ “ฉาก” (Setting/Scene) ของคอลัมน์ซุบซิบ ได้แก่ เว็บไซต์ซึ่งเป็นการสื่อสารแบบออนไลน์ที่ปรากฏในสื่อสาธารณะหรือเป็นการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication: CMC) การสื่อสารลักษณะนี้ย่อมมีผู้รับสารเป็นจำนวนมากทำให้ผู้เขียนคอลัมน์ต้องเลือกใช้กลวิธีทางภาษาอย่างระมัดระวังในการนำเสนอพฤติกรรมหรือการกระทำในทางลบของดารานักแสดงหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงเพราะการสื่อสารดังกล่าวสามารถเข้าถึงผู้รับสารเป็นจำนวนมากและไม่สามารถจำกัดผู้รับสารเหมือนสื่ออื่น ตัวอย่างกลวิธีทางภาษาที่ผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้เนื่องจากองค์ประกอบในการสื่อสาร “ฉาก” เช่น การอ้างถึงแบบไม่ระบุชัดเจน การใช้คำที่มีความหมายแฝง การใช้ถ้อยคำนัยพกผัน การเล่นคำ ฯลฯ

ในด้าน “ผู้ร่วมเหตุการณ์” (Participants) นอกเหนือจากผู้อ่านที่เป็นผู้รับสารและผู้ร่วมเหตุการณ์โดยตรงแล้ว ผู้ร่วมเหตุการณ์ที่มีความสำคัญและผู้เขียนต้องคำนึงถึง เป็นอย่างมาก คือ บรรดาดารา นักแสดง และบุคคลที่มีชื่อเสียงที่ผู้เขียนกล่าวถึง ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงไม่สามารถกล่าวถึงบุคคลหรือพฤติกรรมของบุคคลที่กำลังตกเป็นเป้าในการซุบซิบอย่างตรงไปตรงมามากนัก แต่อย่างไรก็ตามในส่วนของผู้เขียนซึ่งใช้นามแฝงในคอลัมน์ว่า “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ก็ยังไม่เป็นที่เปิดเผยว่าเป็นนามแฝงของผู้ใด ตัวอย่างกลวิธีทางภาษาที่ผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้เนื่องจากองค์ประกอบในการสื่อสาร “ผู้ร่วมเหตุการณ์” เช่น การอ้างถึงแบบไม่ระบุชัดเจน การใช้คำที่มีความหมายแฝง ฯลฯ ขณะเดียวกันเมื่อผู้ร่วมเหตุการณ์ที่เป็นผู้อ่านไม่สามารถจำกัดได้เหมือนสื่ออื่น ผู้ร่วมเหตุการณ์การสื่อสารจึงมีความหลากหลายทั้งอายุ เพศ ระดับการศึกษา ฯลฯ ดังนั้นผู้เขียนคอลัมน์จึงจำเป็นต้องเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การใช้อุปสรรค การใช้สำนวน ฯลฯ หรือเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ เช่น การใช้คำหรือวลีเลียนเสียง การใช้คำไม่สุภาพ ฯลฯ

ในส่วนของ “จุดมุ่งหมาย” (Ends) อาจกล่าวได้ว่าจุดมุ่งหมายสำคัญของผู้เขียนคอลัมน์ซุบซิบ คือ ความพยายามในการเรียกร้องและดึงดูดความสนใจให้คนอ่านเข้ามาอ่านเรื่องราวหรือพฤติกรรมในทางลบของบุคคลที่ตนกำลังกล่าวถึง อีกทั้งยังมีจุดมุ่งหมายแฝงในการโฆษณาเชิงพาณิชย์ที่อยู่ในคอลัมน์ ดังนั้น ผู้เขียนจึงต้องเลือกสรรกลวิธีทางภาษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน รวมไปถึง เมื่อผู้อ่านสนใจเข้ามาอ่านบทความในคอลัมน์แล้วก็เท่ากับว่าผู้เขียนคอลัมน์สามารถโฆษณาสินค้าหรือบริการในเว็บไซต์ได้ทางหนึ่งด้วย (ดูรายละเอียดของภาพในหัวข้อ “องค์ประกอบในการสื่อสาร” เรื่อง “จุดมุ่งหมาย” (Ends) ประกอบ) เช่น การให้รายละเอียดเพื่อทำให้ผู้อ่านรู้สึกวาทตนเองกำลังอยู่ในเหตุการณ์เดียวกับผู้ตกเป็นเป้าในการซุบซิบ การใช้ถ้อยคำนัยแฝงบางลักษณะเพื่อเรียกเสียงหัวเราะจากผู้อ่านจากการกระทำที่ตลกของผู้ตกเป็นเป้าในการซุบซิบ ฯลฯ

ขณะเดียวกัน ผู้เขียนคอลัมน์ก็จำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ “บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ” (Norm of Interaction & Interpretation) ซึ่งบรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์ได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 326 ที่ไม่ให้ผู้เขียนคอลัมน์ในสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่อออนไลน์กล่าวพาดพิงถึงบุคคลหนึ่งบุคคลใดในทางลบหรือเสียหาย กล่าวคือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 326 เป็นตัวกำหนดให้ผู้เขียนคอลัมน์จำเป็นต้องเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่ไม่ทำให้บุคคลซึ่งกำลังถูกเป็นเป้าในการซุบซิบเสื่อมเสียเพราะอาจเป็นสาเหตุที่นำไปสู่การถูกฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาทได้ ตัวอย่างกลวิธีทางภาษาที่ผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาทตามมาตรา 423 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 326 เช่น การอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจน การใช้คำที่มีความหมายแฝง การใช้ถ้อยคำนัยแฝง การเล่นคำ ฯลฯ เช่นเดียวกับบรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์อีกประการหนึ่งคือการที่สังคมไทยเห็นว่าการพูดถึงเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศเป็น “สิ่งต้องห้าม” โดยเฉพาะเมื่อต้องพูดในที่สาธารณะ ด้วยเหตุนี้เมื่อผู้เขียนคอลัมน์จะนำเสนอเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศซึ่งเป็นสิ่งต้องห้ามในสังคม จึงเลือกใช้กลวิธีทางภาษาอื่น เช่น การใช้คำที่มีความหมายแฝง การใช้อุปโลกน์ ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาผู้วิจัยพบข้อสังเกตว่า “บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ” (Norm of Interaction & Interpretation) อาจมีความสัมพันธ์กับกลวิธีทางภาษาที่ผู้เขียนบทความเห็นว่าเมื่อเลือกใช้แล้วจะไม่ทำให้เกิดการฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาท เช่น การอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจน ฯลฯ หรือเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่ผู้เขียนไม่ต้องการสื่อ “สิ่งต้องห้าม” (Taboo) โดยเฉพาะเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศโดยตรงไปตรงมาจึงเลือกใช้คำที่มีความหมายแฝง การใช้อุปโลกน์ ฯลฯ เช่นเดียวกับ “จุดมุ่งหมาย” (Ends) ที่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาเนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของคอลัมน์ซุบซิบ คือ การนำเสนอพฤติกรรมในทางลบของดารารหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง รวมไปถึงการโฆษณาแฝงในคอลัมน์สื่อออนไลน์ด้วย

จากการสังเกตรยังพบอีกว่าองค์ประกอบในการสื่อสารเรื่อง “ประเภทของการสื่อสาร” (Genre) ยังมีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แกลก” ของ “เจี๊หวาง...ออนไลน์” เนื่องจากองค์ประกอบในการสื่อสารข้างต้นเป็นองค์ประกอบในการสื่อสารที่ปรากฏอยู่ในบริบทการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication: CMC)

2. กลวิธีทางภาษาส่วนใหญ่ที่ผู้เขียนเลือกใช้ในคอลัมน์มักเป็นลักษณะ “แฉ” ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคอลัมน์ที่มุ่งเรียกร้องให้คนอ่านสนใจบทความที่ผู้เขียนนำเสนอ อีกทั้งการนำเสนอดังกล่าวยังมีจุดมุ่งหมายในเชิงพาณิชย์ของเว็บไซต์ที่เมื่อผู้อ่านเข้าไปอ่านบทความในคอลัมน์แล้วก็จะเห็นโฆษณาต่าง ๆ ในคอลัมน์ด้วย (แม้ว่ากลวิธีทางภาษาบางกลวิธี ผู้เขียนจะใช้เพื่อพยายามหลีกเลี่ยงการถูกฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาท) แต่ตัวอย่างกลวิธีทางภาษาที่มุ่งนำเสนอเรื่องราวในทางลบหรือเสื่อมเสียของดารารหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงก็ยังคงปรากฏอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น กลวิธีการอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจนที่แม้ผู้เขียนคอลัมน์จะใช้วิธีการทางภาษาเพื่อหลีกเลี่ยงการกล่าวชื่อจริงแต่ผู้อ่านคอลัมน์ก็สามารถคาดเดาได้ว่าหมายถึงบุคคลใด กลวิธีการให้รายละเอียดและการใช้คำหรือวลีเลียนเสียงพฤติกรรมในทางลบของบุคคลที่ถูกกล่าวถึงที่ผู้เขียนให้รายละเอียด

เสมือนเหตุการณ์นั้นกำลังเกิดขึ้นอยู่ตรงหน้าของผู้อ่าน การใช้คำที่มีความหมายแฝง การใช้อุปลักษณ์ การใช้สำนวน การใช้คำสแลง และการใช้คำที่ไม่สุภาพเพื่อสื่อถึงพฤติกรรมหรือการกระทำในทางลบของบุคคลที่กำลังกล่าวถึง ฯลฯ

เมื่อพิจารณากลวิธีทางภาษาที่ส่วนใหญ่เป็นไปตามองค์ประกอบในการสื่อสาร “จุดมุ่งหมาย” เพื่อนำเสนอเรื่องราวในทางลบหรือเสื่อมเสียของดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงตามแนวคิดเรื่องการซุบซิบของแทนแนน (Tannen 1990) อาจกล่าวได้ว่าคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” จัดเป็นคอลัมน์ซุบซิบประเภทที่มีการซุบซิบแบบ “Talking Against” หรือการซุบซิบประเภทที่มุ่งให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องเชิงลบหรืออื้อฉาวของบุคคล

6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

6.1 สรุปผลการวิจัย

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทยที่เผยแพร่ในช่วงระยะเวลา 12 เดือน โดยเลือกเก็บบทความที่เผยแพร่ตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2558 - 7 ตุลาคม 2559 จำนวน 48 บทความ

ผลการศึกษา พบว่ากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” มีทั้งสิ้น 10 กลวิธี ได้แก่ 1. การอ้างถึงบุคคลแบบไม่ระบุชัดเจน 2. การให้รายละเอียด 3. การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายแฝง 4. การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน 5. การใช้อุปลักษณ์ 6. การเล่นคำ 7. การใช้สำนวน 8. การใช้คำเลียนเสียง 9. การใช้คำสแลง และ 10. การใช้คำที่ไม่สุภาพ และเมื่อพิจารณากลวิธีทางภาษาทั้ง 12 กลวิธีข้างต้นตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการสื่อสารจะพบว่าผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้กลวิธีทางภาษาต่าง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการสื่อสารทั้งสิ้น 8 ประการ คือ 1. เพื่อนำเสนอพฤติกรรมหรือการกระทำในทางลบหรือไม่ดีของบุคคลที่กำลังกล่าวถึง 2. เพื่อเรียกร้องและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่าน 3. เพื่อโฆษณาหรือสร้างประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จากการที่คนเข้ามาอ่านบทความในคอลัมน์สื่อออนไลน์ 4. เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพและเสียงอย่างเป็นรูปธรรม 5. เพื่อหลีกเลี่ยงการพูด “สิ่งต้องห้าม” ซึ่งในที่นี้ คือ เรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศ 6. เพื่อหลีกเลี่ยงการฟ้องร้องในข้อหาหมิ่นประมาท 7. เพื่อเสียดสีและประชดประชันบุคคลที่อ้างถึง และ 8. เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจสารได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการสื่อสารกับกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทยพบว่าองค์ประกอบสำคัญในการสื่อสารที่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” มีทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ “ฉาก” (Setting/Scene) “ผู้ร่วมเหตุการณ์” (Participants) “จุดมุ่งหมาย” (Ends) และ “บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ” (Norm of Interaction & Interpretation) โดยองค์ประกอบ “จุดมุ่งหมาย” (Ends) ของคอลัมน์มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาของผู้เขียนมากที่สุด กล่าวคือ คอลัมน์ “วิจารณ์แหก” มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอเรื่องราวในทางลบหรือเสื่อมเสียของดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงอีกทั้งเป็นประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และโฆษณาของสื่อออนไลน์นั้น

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

แม้ว่าคนโดยส่วนใหญ่จะเข้าใจว่าการซุบซิบโดยเฉพาะคอลัมน์ซุบซิบอาจเป็นเรื่องที่ “ไร้สาระ” และสร้างความเจ็บปวดให้กับผู้ที่ถูกซุบซิบ แต่ในความเป็นจริงแล้วเมื่อพิจารณา “การซุบซิบ” จากมุมมองทางรัฐศาสตร์และจิตวิทยาจะพบว่าการซุบซิบก็มีส่วนที่อยู่มีไม่น้อย กล่าวคือ ในมุมมองทางรัฐศาสตร์เห็นว่าการซุบซิบสามารถช่วยจัดระเบียบทางสังคมเนื่องจากบุคคลที่เกรงกลัวหรือกังวลว่าจะถูกซุบซิบจะพยายามปฏิบัติตัวให้อยู่ในกรอบของสังคม (Ramos 2000, 145 cited in Natthaporn 2006, 112) เช่นเดียวกับในมุมมองทางจิตวิทยาที่ชี้ให้เห็นว่าการซุบซิบเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ปรารถนาในการรับรู้เรื่องที่ไม่ดีหรือข้อบกพร่องของบุคคลอื่นและขณะเดียวกันการซุบซิบก็ยังช่วยสร้างสัมพันธ์ไมตรีของคู่สนทนาระหว่างการซุบซิบด้วย (Nicholson 2001, 132)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดเกี่ยวกับบทบาทของการซุบซิบข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าสอดคล้องกับทัศนะของ ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (Natthaporn 2006, 90) ที่เสนอมุมมองเกี่ยวกับซุบซิบไว้อย่างน่าสนใจความว่า

ผู้ที่เคยตกเป็นข่าวซุบซิบด้านลบทั้งในวงสนทนาประจำวันหรือในคอลัมน์ซุบซิบคงจะเจ็บปวดและเจ็บใจไม่น้อย โดยเฉพาะหากข่าวนั้นไม่ใช่ข้อเท็จจริง ดังที่นักวิชาการหลายสาขาได้ชี้ให้เห็นว่า การซุบซิบ เช่นเดียวกับทุกสิ่งที่มีทั้งด้านบวกและด้านลบ ข่าวซุบซิบด้านลบอาจสร้างความเจ็บปวดให้ผู้ตกเป็นข่าว แต่อีกด้านหนึ่งก็มีส่วนช่วยกำกับพฤติกรรมของคนในสังคมให้อยู่ในร่องในรอย ผู้ที่เห็นการร่วมวงซุบซิบและการติดตามอ่านข่าวซุบซิบเป็นเรื่องเลวร้ายหรือไร้สาระ หากลองนึกทบทวนดูก็อาจพบว่า ตนเองก็เคยมีส่วนร่วมในการสนทนาประเภทนี้และเคยอ่านข่าวประเภทนี้ที่ปรากฏอยู่ในสื่อต่าง ๆ อยู่บ้าง ดังที่ Donald E Brown นักมานุษยวิทยาที่มีชื่อเสียงเคยกล่าวไว้ว่า การซุบซิบเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทุกผู้ทุกนาม

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉลอก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” มีทั้งกลวิธีทางภาษาที่เหมือนและแตกต่างไปจากคอลัมน์ซุบซิบอื่น เช่น คอลัมน์ซุบซิบ “คัทลียาจะจำ” ของ คัทลียา นุศลในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ¹¹ แต่คอลัมน์ซุบซิบดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงดังกล่าวก็อาจมีส่วนช่วยกำกับพฤติกรรมของคนในสังคม (Natthaporn 2006, 90) ทั้งนี้ความเหมือนและแตกต่างของคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉลอก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทยแตกต่างจากคอลัมน์ซุบซิบ “คัทลียาจะจำ” ของ คัทลียา นุศลในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐอาจเนื่องมาจากเมื่อพิจารณาตามแนวคิดเรื่องการซุบซิบของแทนแนน (Tannen 1990) อาจกล่าวได้ว่าคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉลอก” ของ “เจี๊หว่าง...ออนไลน์” เป็นคอลัมน์ซุบซิบประเภทที่มีการซุบซิบแบบ “Talking Against” หรือการซุบซิบประเภทที่มุ่งให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องเชิงลบหรืออื้อฉาวของบุคคล ขณะที่คอลัมน์ซุบซิบคัทลียาจะจำ ของคัทลียา นุศล เป็นคอลัมน์ซุบซิบประเภทที่มีการซุบซิบแบบ “Talking About” หรือการซุบซิบในเรื่องทั่วไปหรือเป็นเรื่องที่ไม่ร้ายแรงมากนัก

¹¹ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมจาก “มองคัทลียาจะจำจากมุมมองนักภาษา: เนื้อหาและกลวิธี” ของ ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (Natthaporn 2006)

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- Amara Prasitrattasin อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 1998. *Phasasat Sangkhom* ภาษาศาสตร์สังคม [Sociolinguistics]. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Chada Sornwijit ฆาตา ศรีจิตติ. 2011. “Sueksa Wikhro Nueaha lae Chut Den Rawang Nittayasan Thiwe phu lae Nittayasan Kotsip” ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาและจุดเด่นระหว่างนิตยสารทีวีพูลและนิตยสารกอสซิป [An Analysis Content and Feather in “TV POOL” and “GOSSIP” Magazine]. Master thesis, Thammasat University.
- Choonpruetkorn Jirabawonkit ชุณพฤกษ์กร จิรวรรณกิจ. 2016. “Khwam Samphan rawang Phasa kap Phap Thaen khong Phu Hai Samphat thi Riak wa Selebriti thi Sue phan Bot Samphat nai Nittayasan Phasa Thai” ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับภาพแทนของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เรียกว่า “เซเลบริตี้” ที่สื่อผ่านบทสัมภาษณ์ในนิตยสารภาษาไทย [The Relationship Between Language and Representations of the So-Called "Celebrity" in Interviews in Thai Magazines]. Master thesis, Chulalongkorn University.
- Kaewjai Janjalearn แก้วใจ จันทร์เจริญ. 1990. “Kham Ruen Hu nai Phasa Thai” คำรื่นหูในภาษาไทย [Euphemism in Thai]. Master thesis, Chulalongkorn University.
- Montri Janewitkam มนต์รี เจนวนิชย์การ. 1982. Kan Mueang Thai : Phap Sathon nai Kholam Supsip Nintha khong Nangsuephim การเมืองไทย : ภาพสะท้อนในคอลัมน์ซุบซิบนิตยสารของหนังสือพิมพ์ [Thai Politics: A Reflection from Gossip Column in Newspapers]. *Rattasat Sam* รัฐศาสตร์สาร [Journal of Politics] 8(2): 1-32.
- Natthaporn Panpothong ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. 1999. Nathi Uppalak chak Mummong khong Phu Phut Phasa Thai หน้าที่อุปโลกน์จากมุมมองของผู้พูดภาษาไทย [The Function of Metaphor from Thai Speaker's Point of View]. *Warasan Pasa lae Wannakadee Thai* วารสารภาษาและวรรณคดีไทย [Journal of Thai Language and Literature] 16: 259-268.
- Natthaporn Panpothong ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. 2006. *Mong Khattaleya Jaja jak Mum Nak Phasa: Nueaha lae Gonlawithi* มอังก์ทเลียจาจะจำจากมุมมองนักภาษา: เนื้อหาและกลวิธี [A study of “Cattleya Jaja” from Linguists: A Content and Linguistics Devices]. Bangkok: Research and Publication Division, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.
- Prapasee Siha-ampai ประภาศรี สีหอำไพ. 2000. *Wattanatham thang Phasa* วัฒนธรรมทางภาษา [The Culture of Language]. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Prapatsorn Pattaranavik ประภัศสร ภัทรนาวิก. 2000. Kan Supsip Nintha nai Choeng Lolian Siatsi Chuan Khopkhan nai Kholam Khattaliya Jaja khong Kattaliya Nudon การซุบซิบนิตยสารในเชิงล้อเลียน เสียดสี ขวบนขันในคอลัมน์คัทเลียจาจะจำ ของคัทเลีย นุดล. [A Parody and Satire in Cattleya Nudon's “Cattleya Jaja” Gossip Column]. *Warasan Parichart* วารสารปาริชาติ [Parichart Journal, Thaksin University] 13(1): 7-42.
- Saowalak Patchimapilom เสาวลักษณ์ ปัจฉิมภิรมย์. 2004. “Rupbaep Nueaha lae Praden thang Chariyatham thi Kiaokhong kap Kholam Supsip “Bip Sio”” รูปแบบ เนื้อหา และประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับคอลัมน์

- ซุบซิบ “บีบสิ่ว” [A Pattern Content and Moral Topic in “BEEB SEW” Column]. Master thesis, Thammasat University.
- Sirinee Deelokchareun สิริณี ดีหลกเจริญ. 1993. “Kholam Supsip nai Nangsuephim Rai Wan Phasa Thai” คอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. [Gossip Column in Thai Newspaper]. Master thesis, Chulalongkorn University.
- Siriporn Panyamayteekul ศิริพร ปัญญาเมธีกุล. 2003 “Khwam To Nueang khong Patisamphan nai Hong Sontana Thai Kan Song Phon to Kan rawang Kan Chueamyong Khwam Kan Mop Phlat lae Khwam Kiaokhong khong Rueang thi Sontana” ความต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์ในห้องสนทนาไทย: การส่งผลต่อกันระหว่างการเชื่อมโยงความ การมอบผลัด และความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนา. [Coherence of Interactions in a Thai Chatroom: Interplay of Cohesion, Turn-Allocation, and Relevance] Doctoral thesis, Chulalongkorn University.
- Siriporn Phakdeephassook ศิริพร ภักดีผาสุข. 2004. *Somyanam Nak Kan Mueang: Kan Lalen thang Phasa Phuea Wichan Kan Mueang Thai khong Sue Muanchon* สมณานามนักการเมือง: การละเล่นทางภาษาเพื่อวิจารณ์การเมืองไทยของสื่อมวลชน [Alias of Politician: A Language Playful Frame of Mass Media for Commenting Thai Politics]. Bangkok: Korkidduaykon.
- Sitanan Meedee ศิดานันท์ มีดี. 2005. “Kan Chai Phasa lae Konla Withi Kan Khian Kholam Supsip Kan Mueang nai Nangsuephim Rai Wan Phasa Thai Pi Phutha Sakkarat 2542 - 2546” การใช้ภาษาและกลวิธีการเขียนคอลัมน์ซุบซิบการเมือง ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยปีพุทธศักราช 2542 - 2546 [Language Use and Writing Techniques in Political Gossip Columns in Thai Daily Newspapers, 1999-2003 CE]. Master thesis, Thammasat University.
- Suchada Taywapalin สุชาดา เทวะพลิน. 1988. “Kham Salaeng nai Phasa Thai chak Nangsuephim Rai Wan” คำสแลงในภาษาไทยจากหนังสือพิมพ์รายวัน [Slang in Thai Newspaper]. Master thesis, Chulalongkorn University.
- Sukanya Soodbantad สุกัญญา สูดบรรทัด. 1994. *Khunnatham khong Sue Muanchon Thai* คุณธรรมของสื่อมวลชนไทย [The Moral of Thai Mass Media]. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Suleenate Jaratjarookiant สุรีเนตร จรัสจรัสเกียรติ. 2009. Konla Withi thang Phasa lae Botbat Nathi khong Somyanam nai Kholam “Bip Sio Hua Chang” กลวิธีทางภาษาและบทบาทหน้าที่ของสมณานามในคอลัมน์ “บีบสิ่วหัวช้าง” [Linguistics Devise and Function of Alias in “BEEB SEW HUA CHANG”] *Warasam Phasa lae Wannakadi Thai* วารสารภาษาและวรรณคดีไทย [Journal of Thai Language and Literature] 26: 149 - 184.
- Sunantha Kongprakone สุนันธา คงประโคน. 2001. “Konla Withi Kan Klop Kluean nai Kan Sontana Rueang Phet Khong Khon Thai” กลวิธีการกลบเกลื่อนในการสนทนาเรื่องเพศของคนไทย [Hedging Strategies in Conversation about Sex among Thai Speakers]. Master thesis, Chulalongkorn University.
- Thaveekiat Minakanit ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. 2000. *Kotmai Arya : Lak lae Panha* กฎหมายอาญา : หลักและปัญหา [Criminal Law: Content and Problem]. Bangkok: Nititham.

ภาษาต่างประเทศ

- Goatly, A. 1988. *The language of metaphor*. London: Routledge.
- Herring, S.C. 2002. *A Classification Scheme for Computer-Mediated Discourse*. Manuscript Submitted for Publication
- Hymes, D. (1974). *Foundations in Sociolinguistics: An Ethnographic Approach*. London: Tavistock Pub.
- Nicholson, N. 2001. The New Word on GOSSIP. *Psychology Today* 24(8): 114–122.
- Panpothong, Natthaporn. 1996. “A Pragmatic Study of Verbal Irony in Thai.” Doctoral dissertation, University of Hawaii at Manoa.
- Rosnow, R. 1977. Gossip and Marketplace Psychology. *Journal of Communication* 27(1): 158–163.
- Searle, J. R. 1969. *Speech Acts*. New York: Cambridge University Press.
- Seitel, P. 1994. *Proverb: A Social Use of Metaphor*. Madison: University of Wisconsin Press.
- Tannen, D. 1990. *You Just don't Understand*. New York: Ballantine.
- Ullmann, S. 1962. *Semantics: An Introduction to the Science of Meaning*. Oxford: Basil Blackwell.
- Wilson, D., & Sperber, D. 1992. On Verbal Irony. *Lingua* 87: 59-60.